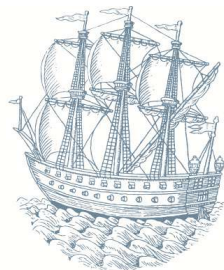

8. September 2017

Jnr. 00.30.10-S00-11-16

TØNDER KOMMUNE

Aftale om budget 2018

Indgået den 8. september 2017 mellem

Venstre
Socialdemokratiet
Dansk Folkeparti
Slesvigsk Parti
Det Konservative Folkeparti
Enhedslisten
Liberal Alliance

8. september 2017

Bæredygtigt budget med stærke udviklingsambitioner overdrages til den nye kommunalbestyrelse

Den nuværende valgperiode er ved at rinde ud. Når den siddende kommunalbestyrelse ved årsskiftet overdrager opgaverne til efterfølgerne, er det en økonomisk sund og bæredygtig kommune, den nye kommunalbestyrelse overtager.

Ansvarlighed og rettidig omhu i forhold til at tilpasse organisationen kombineret med effektiv økonomistyring gennem hele perioden er baggrunden for den positive udvikling. Dette skyldes ikke mindst den fantastiske indsats de ansatte yder hver eneste dag til gavn for borgerne i Tønder Kommune.

Der har været bred opbakning til den førte økonomiske politik, og perioden har været præget af stor driftssikkerhed. Den sunde økonomi har gjort kommunen i stand til at opretholde et forholdsvis højt serviceniveau, samtidig med at der har været plads til betydelige investeringer i udvikling og forbedring. Nærværende budgetaftale skaber grundlag for, at den nye kommunalbestyrelse kan fortsætte denne linje.

Samtidig udtrykker dette budget et stærkt ønske om fortsat at skabe udvikling på en række udvalgte områder, der kan medvirke til at styrke de kommunale velfærdsopgaver.

- 1,5 mio. kr. til styrkelse af den tidlige indsats på dagtilbudsområdet
- 1,35 mio. kr. til oprettelse af flere plejeboliger
- 5,0 mio. kr. til tidlig indsats og forebyggelse på børn og unge området
- 4,0 mio. kr. til opretholdelse af serviceniveau på psykiatri og handicapområdet.

Forligsparterne er enige om at investere markant i at ruste Tønder Kommune til fremtiden. Budget 2018-2021 indeholder således et meget stort anlægsprogram på samlet set næsten 400 mio. kr., heraf budgetrammer til de højt prioriterede:

- Tønder Marsk initiativet - 240 mio. kr. *(Nye anlægsmidler fra Tønder Kommune 59,9 mio. kr.)*
- Ny skole i Skærbæk - 90 mio. kr.
- Fortsat renovering af distriktsskoler - 26 mio. kr.
- Udviklingsplan for Toftlund
- Kunstgræsbaner i Tønder, Toftlund og Skærbæk

Fortsat midler til Kommunalbestyrelsens strategiske politiske visioner

I budgettet for 2018-2021 er der årligt afsat 6,5 mio. kr. til konkrete indsatser der fortsat skal understøtte strategiske politiske visioner. Dermed er det skabt råderum for, at en ny Kommunalbestyrelse kan prioritere initiativer der medvirker til at understøtte den videre udvikling af Tønder Kommune.

Den nærmere udmøntning vil skulle ske i forbindelse med den kommende kommunalbestyrelses strategiarbejde.

Driftsbudgettet

Med udgangspunkt i en robust kassebeholdning er forligspartierne enige om en udvidelse af driftsbudgettet på 16 mio. kr. i forhold til tidligere år. Samtidig med at KL og Regeringens ramme for serviceudgifter på 1,721 mia. kr. overholdes. De samlede serviceudgifter i 2018 udgør 1,717 mia. kr.

Kommunal og regional samdrift på sundhedsområdet

Forligsparterne har afsat de økonomiske midler som sikrer, at der fortsat kan arbejdes videre med visionen om **Nærhed og sammenhæng gennem samdrift**. Dette sikrer, at der kan arbejdes videre med etablering af et fysisk fællesskab på Tønder Sygehus mellem den kommunale og regionale funktion. Samtidig kan følgende projekter bringes videre til næste fase

- Samdrift af kommunal sygeplejeklinik og regional skadeklinik
- Samdrift af kommunal akutfunktion og regionalt daghospital.

Planen er at der arbejdes videre med en flytning af kommunens korttidscenter fra Leos Plejecenter til Tønder Sygehus. Formålet er øget borger- og patientoplevelse kvalitet og tilfredshed med behandling, pleje og rehabilitering.

Børn og Ungeområdet

Forligsparterne har afsat 5 mio. kr. som sikrer at der fortsat kan arbejdes med udviklingen af den samlede kvalitet på Børn & Ungeområdet. Samarbejdet med Socialstyrelsens Task Force har betydet, at afdelingen har kvalificeret de grundlæggende procedurer og retningslinjer. Dermed er grunden lagt for iværksættelse af arbejdet med en omlægning af fokus i børnesagerne, sådan at der opnås et forstærket fokus på tidlig indsats og forebyggelse. Med udvidelsen på 5 mio. kr. nedbringes sagsantallet pr. rådgiver og egne forebyggende tilbud styrkes.

Udvidelsen skal også ses som en investering, hvoraf der skal forventes et afkast på længere sigt. Med et nedbragt sagsantal pr. medarbejder, skabes der mulighed for at styrke kompetencerne i den enkelte familie og for at lave løsninger, der nedbringer behovet for at foretage anbringelser uden for eget hjem. Dermed forventes der faldende udgifter til anbringelser inden for de kommende år i størrelsesordenen 10 mio. kr. i 2021.

Oprettelse af flere plejeboliger

Der skal oprettes flere plejeboliger i Tønder kommune. Der opleves en stigende efterspørgsel på plejeboliger, og derfor afsættes der 1,35 mio. kr. til etablering af 5 ekstra plejeboliger i bestående rammer.

Psykatri – og handicapområdet

Forligsparterne har afsat 4 mio. kr. til imødegåelse af den aktuelle udfordring på området, som er opstået på baggrund af et svagt stigende antal borgere i målgruppen, generelt stigende udgifter i de enkelte sager og tilgang af få dyre enkeltsager. Forvaltningen skal i den kommende periode – sammen med de relevante politiske udvalg, interesseorganisationer, pårørende og borgere – udarbejde forslag til nedbringelse af udgifterne på området. Det er en høj politisk prioritering, at kvaliteten i tilbuddene til nogle af kommunens svageste bor-

gere sikres, og at der også fremadrettet arbejdes målrettet på at have balance mellem indsatser og ressourceforbrug.

Øvrige investeringsområder

Med udgangspunkt i den samlede driftsramme, har det været muligt at prioritere udvidelser indenfor en ramme på 16 mio. kr. Det har blandt andet resulteret i:

- Styrkelse af den tidlige indsats på dagtilbudsområdet. Der afsættes yderligere 1,5 mio. kr. om året til styrkelse af den tidlige indsats på dagtilbudsområdet. Beløbet skal bruges til systematisk tilgang til den pædagogiske praksis og indsatsen støtter op om Kommunalbestyrelsens vedtagne strategi om Uddannelse til Alle.
- Borgerrådgiver. Der er enighed om, at der afsættes 250.000 kr. til ansættelse af en Borgerrådgiver, der, med reference til borgmesteren, bl.a. skal hjælpe borgere og virksomheder med forståelse af afgørelser fra kommunen, finde vej i klagesystemet, skabe dialog mellem borger og kommune mv.
- Udvidelse af rammerne på hjælpemiddelområdet. Der afsættes yderligere 1 mio. kr. til hjælpemidler til understøttelse af indsatser der kan imødegå sygehusindlæggelse, styrke rehabilitering og gøre borgere mere selvhjulpne
- Frivillighedsområdet styrkes. Der er afsat samlet 500.000 kr. til en fortsættelse af foreningskonsulent funktionen og støtte til frivilligt arbejde.

Anlægsbudgettet

Anlægsprogrammet for 2018 er væsentligt større end målsætningen om minimum 75 mio. kr. – der afsættes nemlig 105 mio. kr. I hele perioden afsættes der 395 mio. kr.

Dermed fortsættes de store investeringer i bl.a. renoveringsprogrammet for skolerne, landsbyfornyelse, byfornyelsesprojekter, infrastruktur m.v.

Samtidig er der blevet plads til flere særligt højt prioriterede anlæg.

Udviklingsplan og byfornyelse Toftlund

Der afsættes samlet 800.000 kr. til udarbejdelse af en udviklingsplan for Toftlund. Udviklingsplanen skal fungere som en langsigtet ramme for at igangsætte initiativer og projekter.

Som udgangspunkt skal planen indeholde elementer og afklaring om Toftlund Hallerne, analyse af dagtilbudsområdet, byfornyelse, seniorboliger, erhvervsudvikling (rundkørslen ved Brundtlandcenteret) m.v.. Undervejs i arbejdet med planen inddrages borgerne i idefase og dialogproces. I overslagsårene er der foreløbigt afsat 17,5 mio. kr. til planens gennemførelse.

Kunstgræsbaner i Tønder kommune

Med afsættelse af midlerne til etablering af nye kunstgræsbaner i Tønder og Toftlund samt renovering af kunstgræsbanen i Skærbæk, har forligspartierne gennemført en helhedsløsning på området i kommunen.

Tøndermarsk Initiativet

Sammen med lokale kræfter vil kommunen, Nordea-fonden, A.P. Møller Fonden og Realdania gøre Tøndermarsken endnu mere attraktiv og synlig, og dermed øge mulighederne for at bo, arbejde og leve i området.

Initiativet fokuserer på flere fronter. Udover en byomdannelse og en byfond til de bevaringsværdige huse i Højer handler det om udvikling af turisme og erhverv.

Dette skal understøttes af en lang række initiativer, herunder etablering af stier og ruter i marsken, for derved at give besøgende bedre adgang til området. En klimasikring af Tønder Midtby, der også understøtter rekreative og turismeformål er også en del af projektet. Ligesom en klimasikring af hele marskområdet omkring Vidåen indgår i planerne. Samlet set er det målet at give, besøgende og turister en række nye og forbedrede oplevelsesmuligheder i området, der gør at turismedestinationen Tønder Marsken kommer op i øverste kategori som bl.a. vandre- og naturturisters foretrukne steder.

Pengene skal bruges i løbet af de næste fire år. Arbejdet er i fuld gang, Og det er i høj grad op til de lokale erhvervsdrivende, borgerne samt organisationer og myndigheder at være med til at definere og konkretisere de projekter, der skal have støtte fra parterne. Den samlede ramme til projektets gennemførelse nærmer sig ¼ mia. kr.

Ny Skole i Skærbæk

Med beslutningen om at etablere en ny skole i Skærbæk, har Kommunalbestyrelsen taget et væsentligt skridt mod at styrke den samlede uddannelsesindsats i Tønder kommune. Sammen med strategien Uddannelse til Alle, som blev vedtaget i august 2017, er der for alvor sat fokus på udvikling af skolernes faglige resultater.

Der blev i sommeren 2017 igangsat en arkitektkonkurrence, hvor 4 af landets førende arkitektfirmaer er blevet indbudt til at give deres bud på, hvordan fremtidens skole skal se ud, og af konkurrenceprogrammet fremgår det, at de fysiske rammer skal medvirke til at give et synligt fokus på elevernes faglige udvikling og en styrkelse af kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Med sin placering ved Vadehave, er det oplagt, at skolens læringsrum både ude og inde, finder inspiration i netop det særpræg der er ved Vadehavet og Tøndermarsken.

Der er samlet set afsat 90 mio. kr. til byggeriet i perioden 2017-2020

Skolerenoveringsplan

I budget 2017 afsatte Kommunalbestyrelsen årligt 10 mio. kr. til fysisk opgradering af distrikts- og filialskoler i perioden 2017-2020.

I januar 2017 er der frigivet 15,5 mio. kr. til fysisk opgradering af Høllevang, Agerskov og Nyboder i Toftlund Distrikt, til Digeskolens og Møgeltønder i Tønder Distrikt og til Bredebro Filialske i Løgumkloster Distrikt.

Der er ikke foretaget prioritering af anvendelsen af de resterende 24,5 mio. kr. som er afsat i 2018.

Analyse og undersøgelsesområder

Den fremtidige økonomiske balance

En sund økonomi er grundforudsætningen for Kommunalbestyrelsens fælles vision om Handlefrihed & Initiativ. Derfor er det afgørende, at der også i fremtiden er balance mellem indtægter og udgifter.

For at sikre den kommende kommunalbestyrelse de bedst mulige arbejdsbetingelser er der blandt forligspartierne enighed om at igangsætte en indledende økonomisk analyse. Analysen skal afdække de økonomiske grundvilkår og tilvejebringe et godt grundlag for at vurdere og prioritere niveau og fordeling af kommunens serviceudgifter.

Den indledende analyse tænkes efterfølgende suppleret med mere uddybende analyser af udvalgte driftsområder.

Resultatet skal kunne anvendes af den nye kommunalbestyrelse ved budgetlægningen for 2019.

Plejebolig-området

Forligspartierne er enige om, at der skal kigges nærmere på antal og placering af plejeboliger i Tønder kommune. Der afsættes 800.000 kr. til udarbejdelse af en analyse af området, omfattende snitflader over til socialområdet, der skal ligge klar i løbet af foråret 2018.

Analysen af kommunens plejecentre skal indeholde en analyse af den fremadrettede brug af Rosenvænget. Derudover skal analysen afdække:

- Renoveringsbehovet for kommunens plejecentre
- Kapacitetsvurdering på plejeboliger, herunder den fysiske placering af plejeboliger set i relation til en behovsanalyse.
- Belysning af brugen af vikar samt behovet for nye løsninger på vikardækningen.
- Endvidere skal der ses på sammenhængen mellem de forskellige boligtyper på handicap og psykiatriområdet (Rosenvænget, Løgumgård og Klosterparken).

Hjemsted Oldtidspark

Med udgangspunkt i ønsket om at sikre, at Hjemsted Oldtidspark fortsat er et aktiv for Tønder kommune ønsker forligspartierne at afdække mulighederne for drift af Hjemsted Oldtidspark f.eks. ved salg eller anden driftsløsning, inden udgangen af første kvartal 2018.

Området omkring Tønder Sport og Fritidscenter

I forbindelse med principbeslutningen om salg af Tønder Vandrehjem og Tønder Campingplads indledes et udviklingsarbejde for hele området. Fokus på arbejdet vil være at indfri områdets samlede potentiale.

Facility management

Der iværksættes et analysearbejde omkring strategisk ejendomsadministration og facility management. Tønder Kommune har ca. 255.000 m² bygninger under tag. Analysearbejdet skal sikre et færdig beslutningsoplæg til budgetlægningen for 2019.

Det er forventningen, at beslutningsoplægget vil indeholde tydelige politiske handlemuligheder i forhold til en ændret organisering, fælles pedelkorps, mulighed for reduktion af udgiftsniveauet til ydelser samt et overblik over hvordan ejendomsmassen kan tilpasses løbende i forhold til de ændrede behov og den generelle udvikling i kommunen.

Den videre proces

Ved aftalens indgåelse er der flere forhold, der endnu er ukendte. Det drejer sig blandt andet om kommunernes samlede overholdelse af rammerne til service og anlæg.

En væsentlig del af Tønder Kommunes bloktilskud er betinget af, at aftalen overholdes.

Budgetaftalen danner udgangspunkt for budgettet, som sendes til 1. behandling og herefter sendes i høring.

Forligspartierne mødes efter at aftalen har været i høring og tager stilling til eventuelle ændringer, som følge af høringssvar og samlet aftaleoverholdelse.

Forligspartierne har aftalt at mødes når finanslovsaftalen for 2018 foreligger og tager stilling til eventuelle virkninger på budgetaftalen.

Tønder den 8. september 2017

Henrik Frandsen
Borgmester

Preben Linnet
Venstre

Lars Rytter
Socialdemokratiet

Jørgen Popp Petersen
Slesvigsk Parti

Bent Paulsen
Dansk Folkeparti

Henning Schmidt
Det Konservative folkeparti

Holger Jens Petersen
Enhedslisten

Birthe Haag Frikke
Liberal Alliance

11-09-2017

Budget 2018

Budgetoverslag 2019-2021

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2018	2019	2020	2021
A. Driftsvirksomhed			Årets priser i mio. kr.	
Indtægter				
Skatter	-1.521,5	-1.570,1	-1.608,4	-1.654,1
Generelle tilskud m.v.	-993,3	-989,8	-992,2	-995,0
Indtægter ialt	-2.514,8	-2.559,9	-2.600,6	-2.649,2
Driftsudgifter			År 2018-prisniveau, mio. kr.	
Serviceammen	1.717,5	1.700,7	1.679,5	1.666,0
11 Erhverv	6,5	6,4	6,4	6,3
12 Beredskab	7,5	7,5	7,5	7,5
13 Administration	288,9	284,6	282,4	279,5
140 Central Rengøring	22,6	22,4	22,2	22,2
16 Centrale puljer	26,5	26,5	26,5	26,5
20 Befordring	35,6	35,2	34,9	34,6
21 Vej, park og kommunale bygninger	95,6	93,7	92,6	92,3
22 Miljø og natur	13,6	13,5	13,4	13,2
24 Jordforsyning	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
31 Voksen/Social	170,1	170,1	168,6	166,8
41 Sundhed	30,3	30,0	29,5	29,2
42 Pleje og Omsorg	328,9	327,0	324,8	322,4
51 Kultur	25,7	25,5	25,2	24,9
52 Fritid og Idræt	29,7	29,5	29,0	28,8
53 Landdistrikter	1,5	1,5	1,5	1,5
62 Arbejdsmarkedsområdets serviceudgifter	15,1	15,0	14,6	14,5
71 Uddannelse	334,2	329,8	322,9	317,1
72 Dagtilbud	147,8	145,1	144,3	143,0
73 Forebyggelse og anbringelse	128,2	126,8	125,3	124,4
Tværgående prioriteringskatalog 2018	-9,0	-7,3	-7,3	-7,3
Tværgående prioriteringskatalog - fremadrettet	0,0	-5,7	-9,7	-9,7
Pulje til udvidelser - Service 2018	16,2	17,3	16,1	15,7
Pulje til udvidelser - Service - fremadrettet	0,0	4,0	8,0	12,0
Afledt drift af anlæg 2018	0,8	0,8	0,8	0,8
Politiske beslutninger/tekniske korrektioner	1,6	1,7	0,3	0,0
Lov- og Cirkulæreprogram	1,0	1,3	1,2	1,2
Uden for servicammen	141,5	145,9	150,2	153,9
Indkomstoverførsler	585,8	588,8	592,8	596,0
DRIFTSVIRKSOMHED - I ALT	2.444,7	2.435,4	2.422,5	2.415,9
Pris og lønstigninger (drift)		51,4	103,3	157,6
Renter m.v.	6,5	6,5	6,5	6,5
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-63,5	-66,6	-68,3	-69,2
Anlægsudgifter				
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	105,0	104,6	103,1	83,0
Jordforsyning				
JORDFORSYNING - I ALT	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Pris og lønstigninger (anlæg og Jordforsyning)		2,0	4,2	5,2
RESULTAT AF SKATTEFINANSIERET OMRÅDE	38,5	37,1	36,0	16,0
Affaldshåndtering	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Pris og lønstigninger (brugerfinansieret)		0,0	0,0	0,0
RESULTAT AF BRUGERFINANSIERET OMRÅDE	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6
Optagne lån (langfristet gæld)	-33,2	-26,5	-23,8	-24,7
Afdrag på lån (langfristet gæld)	26,5	26,5	23,8	24,7
Øvrige finansforskydninger	-12,2	-10,7	-10,7	-10,7
Mellemværende med kirkerne	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	-18,9	-10,7	-10,7	-10,7
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	19,1	25,9	24,7	4,8
LIKVIDE AKTIVER				
Forventet ultimo 2017 = 285				
Forventet gns. Kassebeholdning	265,9	240,0	215,3	210,5

Udvidelsesforslag til budget 2018 (i mio. kr.)

Fra forhandlingsudvalg

	2018	2019	2020	2021
Udvidelsesforslag i alt	16,178	17,263	16,073	15,653

Økonomiudvalget

Nr.	Projektnavn	2018	2019	2020	2021
3	Sagsbehandling på Børn- og Ungeområdet - Myndighed	4,943	4,943	4,943	4,943
	Projekt "Tidlig indsats" (Børn- og Skoleudvalget)	0,529	0,606	-4,530	-10,196
	Pulje vedr. afkast fra "Tidlig indsats" (Økonomiudvalget)	-0,529	-0,606	4,530	10,196
		4,943	4,943	4,943	4,943

Teknik- og Miljøudvalget

Nr.	Projektnavn	2018	2019	2020	2021
1	Pulje til frivilligt arbejde	0,200	0,200		
		0,250	0,250	0,050	0,050

Socialudvalget

Nr.	Projektnavn	2018	2019	2020	2021
1	Fritidstilbud til sindslidende	0,200	0,200		
		0,200	0,200	0,000	0,000

Sundhedsudvalget

Nr.	Projektnavn	2018	2019	2020	2021
1	Kvalitetsstandard på genoptræning efter Sundhedslovens § 140	0,500	0,500	0,500	0,500
2	Hjælpemiddelområdet	1,000	1,000	1,000	1,000
		1,500	1,500	1,500	1,500

Kultur- og Fritidsudvalget

Nr.	Projektnavn	2018	2019	2020	2021
	Vedligehold material i Toftlund Biograf	0,100	0,100	0,100	0,100
		0,100	0,100	0,100	0,100

Børn- og Skoleudvalget

Nr.	Projektnavn	2018	2019	2020	2021
1	Tidlig indsats på et databaseret grundlag - Dagtilbud (Netto)	1,500	1,500	1,500	1,500
		1,500	1,500	1,500	1,500

Særlige budgettemaer

Nr.	Projektnavn	2018	2019	2020	2021
1	Samdrift Tønder Sygehus	0,810	2,070	1,530	1,110
4	Psykiatri og Handicap	4,000	4,000	4,000	4,000
5	Hjemsted Oldtidspark	0,175			
		4,985	6,070	5,530	5,110

Nye forslag fra de politiske partier:

Nr.	Projektnavn	2018	2019	2020	2021
7	Borgerrådgiver	0,250	0,250		
	Skraldespande på rastepladser på Rønmø	0,050	0,050	0,050	0,050
13	Øget kapacitet på plejehjem.	1,350	1,350	1,350	1,350
15	Foreningskonsulent (et årsværk)	0,300	0,300	0,300	0,300
21	Tilbagerulning af besparelse Tønder overbygningsskole	0,800	0,800	0,800	0,800
		2,750	2,750	2,500	2,500

Oversigt over udmøntning af reduktion af servicerammen - Budget 2018 (i mio. kr.)

Udvalg	Ramme	2018	2019	2020	2021
Økonomiudvalget	-1,704	-2,312	-2,312	-2,312	-2,312
Teknik- og Miljøudvalget	-0,545	-0,550	-0,550	-0,550	-0,550
Socialudvalget	-0,853	-0,862	-0,862	-0,862	-0,862
Sundhedsudvalget	-1,771	-1,090	-1,090	-1,090	-1,090
Kultur- og Fritidsudvalget	-0,282	-0,285	-0,285	-0,285	-0,285
Arbejdsmarkedsudvalget	-0,086	-0,087	-0,087	-0,087	-0,087
Børn- og Skoleudvalget	-3,038	-3,040	-3,040	-3,040	-3,040
I alt	-8,279	-8,226	-8,226	-8,226	-8,226

Økonomiudvalget

Nr.	Projekt navn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Erhverv	7,111	-0,036	-0,036	-0,036	-0,036
2	Administration	279,588	-1,398	-1,398	-1,398	-1,398
3	Befordring	35,607	-0,178	-0,178	-0,178	-0,178
	Kvalitetsløft på plejehjemmene - fjerne pulje		-0,700	-0,700	-0,700	-0,700
		322,306	-2,312	-2,312	-2,312	-2,312

Teknik- og Miljøudvalget

Nr.	Projekt navn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Drift af Vej, Park og arealer	24,500	-0,245	-0,245	-0,245	-0,245
2	Bygningsvedligeholdelse	13,082	-0,236	-0,236	-0,236	-0,236
3	Opgaver hos Arkil i Miljø og Natur	0,982	-0,010	-0,010	-0,010	-0,010
4	Det Fremskudte Dige/Vidåslusen	0,914	-0,049	-0,049	-0,049	-0,049
5	Bekæmpelse af kæmpebjørneklo	0,040	-0,010	-0,010	-0,010	-0,010
		39,518	-0,550	-0,550	-0,550	-0,550

Socialudvalget

Nr.	Projekt navn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Rehabiliterende indsats, hjemmestøtte	24,738	-0,862	-0,862	-0,862	-0,862
		24,738	-0,862	-0,862	-0,862	-0,862

Sundhedsudvalget

Nr.	Projekt navn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Motiverende samtaler på plejecentre	136,417	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
2	Motiverende samtaler fra sygeplejen	53,405	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
3	Aktivitetsbudget på plejecentre	111,800	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
4	Plejevederlag	2,417	-0,060	-0,060	-0,060	-0,060
5	Patientrettet forebyggelse til kronisk syge	4,195	-0,130	-0,130	-0,130	-0,130
		308,234	-1,090	-1,090	-1,090	-1,090

Kultur- og Fritidsudvalget

Nr.	Projekt navn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig	0,262	-0,050	-0,050	-0,050	-0,050
2	Grundtilskud til haller	4,479	-0,040	-0,040	-0,040	-0,040
3	Prioritesgæld vedr. idrætshaller	3,288	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
4	Udenomsarealer	4,124	-0,025	-0,025	-0,025	-0,025
5	Landdistriktsudvalget	1,381	-0,070	-0,070	-0,070	-0,070
		13,534	-0,285	-0,285	-0,285	-0,285

Arbejdsmarkedsudvalget

Nr.	Projekt navn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Reduktion ved færre lægeerklæringer	2,895	-0,087	-0,087	-0,087	-0,087
		2,895	-0,087	-0,087	-0,087	-0,087

Børn- og Skoleudvalget

Nr.	Projekt navn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Reg. af pulje til fleksible åbningstider i SFO	0,634	-0,134	-0,134	-0,134	-0,134
2	Øget forældrebetaling i SFO	0,000	-1,400	-1,400	-1,400	-1,400
3	Uddannelse - generel rammebesparelse	335,600	-0,350	-0,350	-0,350	-0,350
4	Takstfastsættelse på dagtilbudsområdet	0,000	1,485	1,485	1,485	1,485
5	Demografipulje	6,607	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
6	Børn og Unge - foranstaltninger	114,155	-0,571	-0,571	-0,571	-0,571
7	PPR - rammebesparelse	8,618	-0,070	-0,070	-0,070	-0,070
		465,614	-3,040	-3,040	-3,040	-3,040

Reduktion af servicerammen - I alt		-8,226	-8,226	-8,226	-8,226
---	--	---------------	---------------	---------------	---------------

Investeringsoversigt 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Økonomiudvalg	18.450	28.150	28.250	34.680
Teknik og Miljøudvalg	39.225	23.419	24.419	23.150
Socialudvalg	900	1.025	1.025	1.025
Sundhedsudvalg	1.298	0	0	0
Kultur og fritidsudvalg	15.220	8.280	6.150	8.217
Arbejdsmarkedsudvalg	0	0	0	0
Børn og skoleudvalg	29.914	43.722	43.208	400
Anlægspulje til senere prioritering	0	0	0	15.500
I alt	105.007	104.596	103.052	82.972

	2018	2019	2020	2021
ØKONOMIUDVALGET				
Beredskab				
Pulje til beredskabsområdet	850	850	850	850
Erhverv				
Vækstforumsprojekter	500	500	500	500
Projekter				
Tøndermarsk Initiativet	18.400	17.200	15.200	9.130
IT				
IT investeringer	3.000	3.000	3.000	3.000
Udskiftning af netforbindelser - skoler	1.250	1.250	1.250	1.250
Planlægning				
Planlægningsopgaver	1.750	1.750	1.750	1.750
Analyse af boligområdet for ældre og handicappede	800			
Udmøntning af analyse af boligområdet		3.000	3.000	3.000
Udviklingsplan Toftlund	400	400	2.500	15.000
Øvrigt				
Restbudgetter 2017, der ikke overføres til 2018	-8.500			
Opgradering af busstoppesteder		200	200	200
I alt	18.450	28.150	28.250	34.680
TEKNIK- OG MILJØUDVALGET				
Energi				
Gadelys - renovering	13.323			
Veje og stier				
Trafiksikkerhedspulje (Sort plet, trafikplan, busstoppesteder, Skoleveje)	4.000	4.500	4.500	4.500
Cykelstier	5.000	6.000	6.000	6.000
Gaderenoveringspulje	2.500	3.000	3.000	3.000
Rømø Havn svingbane				500
Legepladser				
Legepladser - anlæg	150	150	150	150

	2018	2019	2020	2021
Byfornyelse og bygningsrenovering				
Byfornylsesprogram Løgumkloster	1.385	769	769	0
Bygningsfornyelse og skimmelsvamp	2.500	2.500	2.500	2.500
Landsbyfornyelse	4.500	4.500	4.500	4.500
Miljø og natur				
Pulje Miljø og natur (natur- og vandløbsindsats, ådiger og naturstier)	2.000	2.000	2.000	2.000
Vidåslusen - korrosionsbeskyttelse			1.000	
Øvrigt				
Potentialeplan Lakolk	3.867			
I alt	39.225	23.419	24.419	23.150
SOCIALUDVALGET				
Handicapområdet				
Renovering Handicap Løgumgård/øvrige inst.		1.025	1.025	1.025
Renovering af Vidåværkstedet	900			
I alt	900	1.025	1.025	1.025
SUNDHEDSUDVALGET				
Pleje og omsorg				
Flisebelægning og udvendig belysning Guldagervej	275			
Fortsat energioptimering af plejecentre	923			
Sygeplejeklinik på Tønder Sygehus	100			
I alt	1.298	0	0	0
KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET				
Idrætsfaciliteter				
Pulje til haller og svømmehaller	4.000	4.000	4.000	4.000
Renoveringsplan haller		1.500	1.500	1.500
Renovering af svømmehaller	2.565			
Kunstgræsbane Tønder	3.000			
Kunstgræsbane Skærbæk	1.550			
Kunstgræsbane Toftlund	750			
Renovering af lysanlæg	575			
Museer				
Museum Sønderjylland anlægstilskud	650	650	650	650
Kunstmuseum Tønder anlægstilskud				2.067
Magasin Museum Sønderjylland	1.545	1.545		
Magasin Museum Sønderjylland - gavemoms	585	585		
I alt	15.220	8.280	6.150	8.217
BØRN- OG SKOLEUDVALGET				
Skoler				
Ny skole i Skærbæk	3.000	42.808	42.808	
Pulje til distriktsskoler og filialskoler 2017-2020	25.774			
Dagtilbud				
Pulje til renovering af legepladser - dagtilbud	400	400	400	400
Brøns Børnehave - renovering af toiletrum	240			
Daginstitution Spiren, Skærbæk	500	514		
I alt	29.914	43.722	43.208	400

	2018	2019	2020	2021
Anlæg i alt	105.007	104.596	103.052	67.472
Anlægspulje til senere prioritering	0	0	0	15.500
	105.007	104.596	103.052	82.972
Jordforsyning				
Salg af byggegrunde og erhvervsjord	-8.200	-8.200	-8.200	-8.200
Køb af jord og byggemodning	5.200	5.200	5.200	5.200
Jordforsyning i alt	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Anlægsbudget 2018-2021 i alt	102.007	101.596	100.052	79.972

Tønder Kommune
Wegners Plads 2
6270 Tønder
Uopfordret hørings svar til Budget 2018

Dato: 12-09-2017
Deres ref.:
Vor ref.: 71-K550/20018
Sagsbehandler: RPJ/-

Invester i børnene og drop salamimetoden

BUPL Sydjylland er forundret over, at Budget 2018 for Tønder Kommune igen indeholder en rammebesparelse på Politikområde: Uddannelse, herunder skoler og SFO'er. Dermed har den nuværende kommunalvalgsperiode været kendetegnet af rammebesparelser for kommunens børn- og unge i skoler og SFO'er.

Bupl Sydjylland er bekymret for den vedvarende salamimetode, hvilket gradvist nærmer sig at klippe håret af en skaldet, og i endnu højere grad salamimetodens afledte konsekvenser for arbejdsmiljøet. De årlige besparelser påfører et åg af usikkerhed på de ansatte og får dem til at frygte for deres jobs. Kommunens fokus burde i stedet være på at investere i børnene.

En investering i sårbare eller udsatte børn

En investering, der blandt andet burde være i de sårbare eller udsatte børn, som ikke går i Skolefritidsordning. BUPL har for nylig gennemført en undersøgelse blandt pædagoger i skolen, som viser, at knap otte ud af ti pædagoger i Tønder har kendskab til sårbare og udsatte børn, som ikke går i fritidsinstitution. Dermed ligger Tønder Kommune markant over landsgennemsnittet. Det drejer sig ofte om børn, der i forvejen mangler relationer og har svært ved at begå sig socialt. Uden et pædagogisk tilbud i forlængelse af skoledagen overlades en stor del af dem til sig selv. Dette er for eksempel lig med fjernsyn og i-Pad, hvilket kan betyde ensomhed samt en manglende evne til at indgå socialt sammen med andre.

BUPL Sydjylland frygter, at den højere forældrebetaling vil betyde, at flere børn ikke bliver en del af fællesskabet i SFO'erne.

Pædagoger har en vigtig rolle i folkeskolen

Indsatsen med to professioner (lærer + pædagog) er en vigtig grundsten i at opnå målet fra folkeskolereformen om, at folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater. Der er ingen tvivl om, at to-professionsordninger øger elevernes læring og trivsel, idet pædagoger har særlige uddannelsesmæssige forudsætninger for at supplere lærernes undervisning. Forskning viser, at det tværfaglige samarbejde med en lærer og en pædagog giver de største effekter på elevernes læsefærdigheder, ligesom behovet for specialundervisning reduceres. Effekstudier viser endvidere, at elever, der har haft pædagoger i undervisningen, i højere grad kommer i gang med en ungdomsuddannelse.

Med forskningen in mente er der brug for en politisk prioritering af pædagoger i skolen for at Tønder Kommune kan opnå de effekter som forskningen viser.

Dagtilbud – et positivt signal ovenpå flere år med besparelser

Det er absolut positivt, at politikerne i Tønder Kommune i næste års budget har afsat 1,5 millioner kroner til at løfte den tidlige indsats på dagtilbudsområdet.

Et positivt signal, da pengene nemlig kommer oven på flere år med besparelser på børneområdet i Tønder Kommune.

KORA kortlægger normeringen i dagtilbud. I 2012 var Tønder Kommune blandt landets 15 bedste i forhold til antallet af børn pr. voksen i daginstitutionerne. I KORA-rapporten 'Dagtilbudsområdet – kortlægning af kommunernes personaleforbrug og strukturelle vilkår' fra 2016 fremgår det, at Tønder Kommune er under middel, idet kommunen nu indtager en plads som nr. 67. I den nyeste KORA-opgørelse ligger Tønder Kommune hermed under landsgennemsnittet i forhold til normeringer, og i sidste års budget blev der oven i købet skåret ned på institutionernes personaletimer pr. barn.

Hvis pengene udmøntes rigtigt, vil det være et skridt i den rigtige retning. Ifølge forslaget skal pengene gå til 'systematisk tilgang til den pædagogiske praksis', hvilket er positive intentioner. BUPL Sydjylland vil opfordre til inddragelse af medarbejdernes erfaring i den videre proces, og BUPL Sydjylland indgår gerne i dialog om den kommende implementering, således pengene rent faktisk kommer ud i de enkelte institutioner til gavn for kommunens børn.

BUPL Sydjylland vil holde politikerne fast på, at pengene bruges til flere pædagogtimer og bedre normeringer – kort sagt mere pædagogtid til det enkelte barn. For investeringer i børnene betaler sig.

BUPL Sydjylland skal i forbindelse med dette høringssvar til budgetforslaget for 2018 afslutningsvis, i henhold til Hovedaftalens § 2, gøre kommunen opmærksom på, at BUPL Sydjylland beder om en forhandling vedrørende budgettet, inden den endelige politiske beslutning bliver taget. Dette i forhold til budgettet som helhed og konsekvenserne af spareforslaget "Uddannelse - generel rammebesparelse", "Demografipulje - dagtilbud" og udvidelsesforslagene "Tilbagerulning af besparelse Tønder overbygningsskole" og "Tidlig indsats på et data-baseret grundlag (drift - netto)" i særdeleshed.

Med venlig hilsen

Merete Wittrup Lauesen
Faglig sekretær
BUPL Sydjylland

Budgetseminar 7. og 8. september

ECCO Centret

TØNDER KOMMUNE

07-09-2017

www.toender.dk

1

Program 7. september

TØNDER KOMMUNE

08.00-09.00 Status på 2018-budgetlægningen

Borgmesteren byder velkommen

Kommunaldirektøren sætter det langsigtede perspektiv på budgetlægningen

- Den fremtidige økonomiske balance – igangsættelse af KORA analyse
- Strategisk ejendomsadministration – Facility management

Økonomichefen orienterer om status på budgetlægningen for 2018.

- Materiale til seminar
- Budgetforslag, forudsætninger (låneadgang, tilskud, likviditet, statsgaranti)
- Serviceudgifter, ramme, korrektioner, lov og cirkulære m.v.
- Indarbejdede reduktioner – udmøntede
- Prioriteringskataloget - gennemgang
- Udvidelsesblokke
- Overordnede anlægsrammer
- Budgetforslag i forhold til Økonomisk Strategi

09.00-09.15 Kaffe

Program 7. september

TØNDER KOMMUNE

Drift

09.15-10.00 Budgettemaer + udvidelser

- Samdrift på Tønder Sygehus (Irene Holk Lund)
- Psykiatri og Handicapområdet (Kim Printz Ringbæk)
- Hjemsted Oldtidspark (Preben Linnet)
- Udvidelsesforslag (Klaus Liestmann)

10.00-10.15 Borgmesteren sætter rammerne for budgetarbejdet

10.15-11.00 Politiske gruppeformænd

- Umiddelbare politiske tilkendegivelser

11.00-12.00 Udmøntning af udvidelsespulje i politiske grupper

- Drøftelse af udmøntning

12.00-12.45 Pause/Frokost

12.45-13.15 Plenumdrøftelse af forslag til udmøntning

- Politiske udmeldinger fra gruppeformænd
- Plenumdrøftelse ledes af borgmesteren

13.15 -13.30 Opsamling på drift ved borgmesteren

- Hvordan ser det samlede billede ud nu - før vi begynder på anlæg

Program 7. september

TØNDER KOMMUNE

13.30–13.50 Økonomiudvalgets forslag til investeringsoversigt 2018-2021

- Gennemgang ved Økonomichefen

13.50–14.35 Fri anlægsramme på 11,5 mio. kr. i 2018 – forslag fra fagudvalg

- Gennemgang ved udvalgsformænd

14.35–14.45 Borgmesteren sætter rammerne

14.45–15.15 Politiske gruppeformænd

- Umiddelbare politiske tilkendegivelser

15.15–16.45 Udmøntning af fri anlægsramme i politiske grupper (kaffe medtages)

- Drøftelse af prioriterede anlægsforslag
- Eventuelle ændringer til Økonomiudvalgets forslag ??

16.45–17.45 Plenumdrøftelse af anlægsramme

- Politiske udmeldinger af gruppeformænd
- Plenumdrøftelse ledes af borgmesteren

17.45 -18.15 Opsamling på anlæg og afslutning af dagen ved borgmesteren

Pause

18.30 Middag

Anlæg

Program 8. september

TØNDER KOMMUNE

08.00- ? Opsamling, drøftelse og forhandling i "Forhandlingsudvalget"

Grupperum

- K3 – Venstre
- K4 – Socialdemokratiet
- K1 – Dansk Folkeparti
- K9 – Slesvigsk Parti

- Øvrige partier – sofaarrangementer m.v.

Borgmesteren byder velkommen

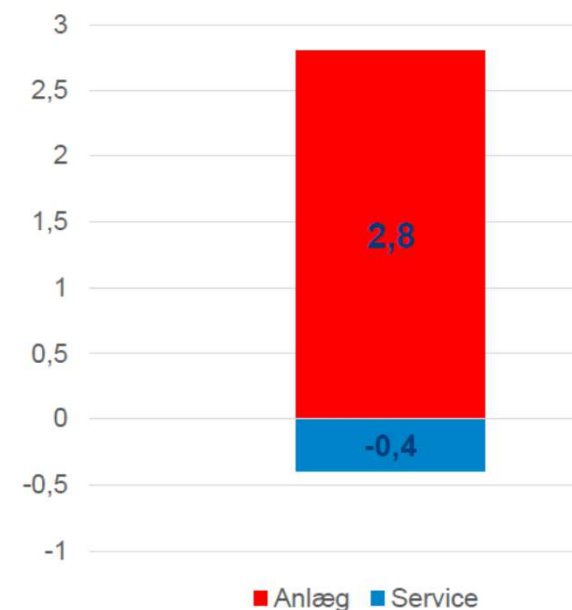
TØNDER KOMMUNE

Aktuel status for budget '18

BORGMESTERMØDE

- Anlægsudgifterne ligger 2,8 mia. kr. over anlægsrammen
- Serviceudgifterne ligger 0,4 mia. kr. under servicerammen
- 8 kommuner har indmeldt skattenedsættelser for ca. 60 mio. kr.
- 3 kommuner har indmeldt skatteforhøjelser for knap 260 mio. kr.
- Samlet skatteforhøjelse på 200 mio. kr. – målsætningen lyder på -250 mio. kr.

Budget 2018

KL

07-09-2017

www.toender.dk

7

Indlæg ved Kommunaldirektøren

TØNDER KOMMUNE

Nøgletalsscreening af Tønder Kommunes økonomiske balance og udgiftspolitik

Tabel 1 Opsummering af overordnede nøgletal, budget 2017 (indeks, hele landet = 100)

	Tønder Kommune	Sammenlignings gruppen	Region Syddanmark	Hele landet
Udgiftsbehov pr. indb.	109,8	101,7	103,1	100,0
Beskatningsgrundlag pr. indb.	84,5	88,7	91,6	100,0
Ressourcegrundlag pr. indb. (beskatningsgrundlag inkl. tilskud og udligning)	104,9	97,9	101,0	100,0
Ressourcepres	104,7	103,9	102,2	100,0

Note: Alle nøgletal er beregnet som indekstal sat i forhold til landsgennemsnittet (hele landet = 100).

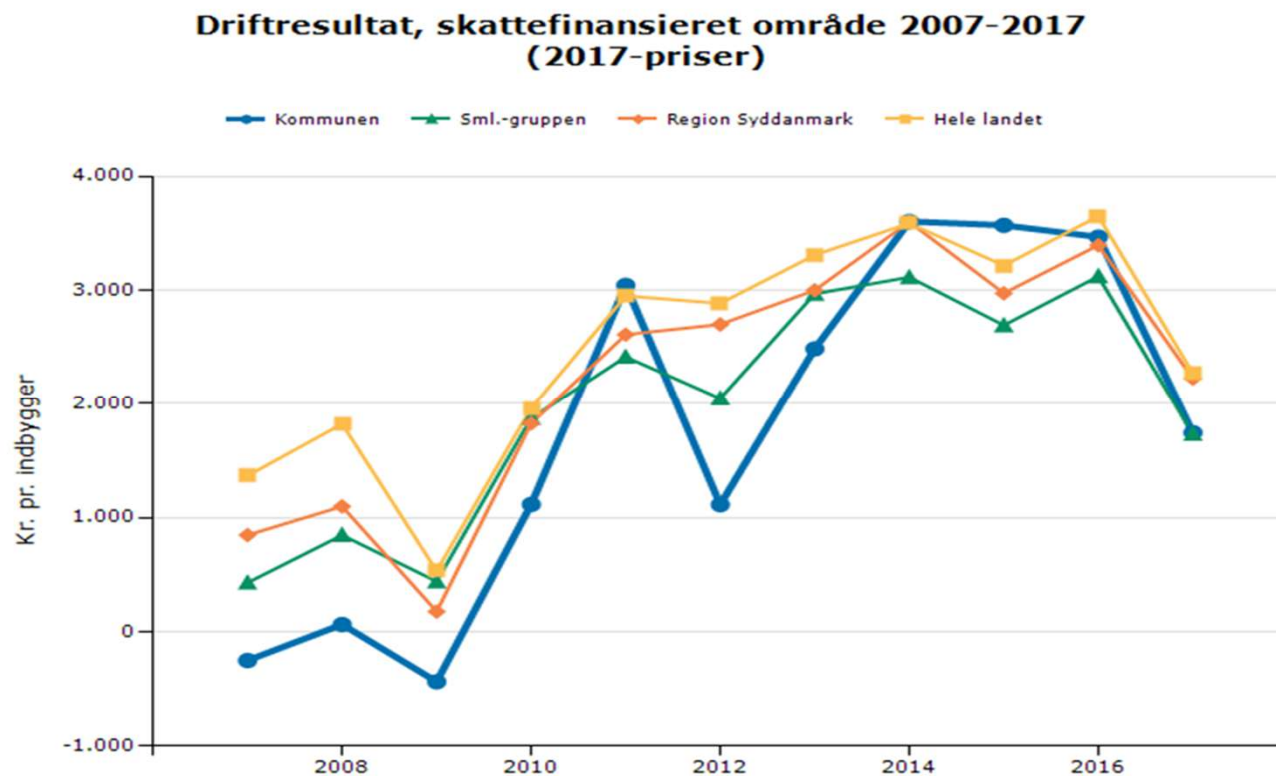
Kilde: ECO Nøgletal T1.100.

Indlæg ved Kommunaldirektøren

TØNDER KOMMUNE

*Tønder Kommunes skattefinansierede driftsresultat 2007 – 2017
sammenlignet med forskellige grupper af kommuner (kr. pr. indbygger)*

Kilde: ECO-Nøgletal

Note: 2007-2016 er regnskabstal – 2017 er budgettal

07-09-2017

www.toender.dk

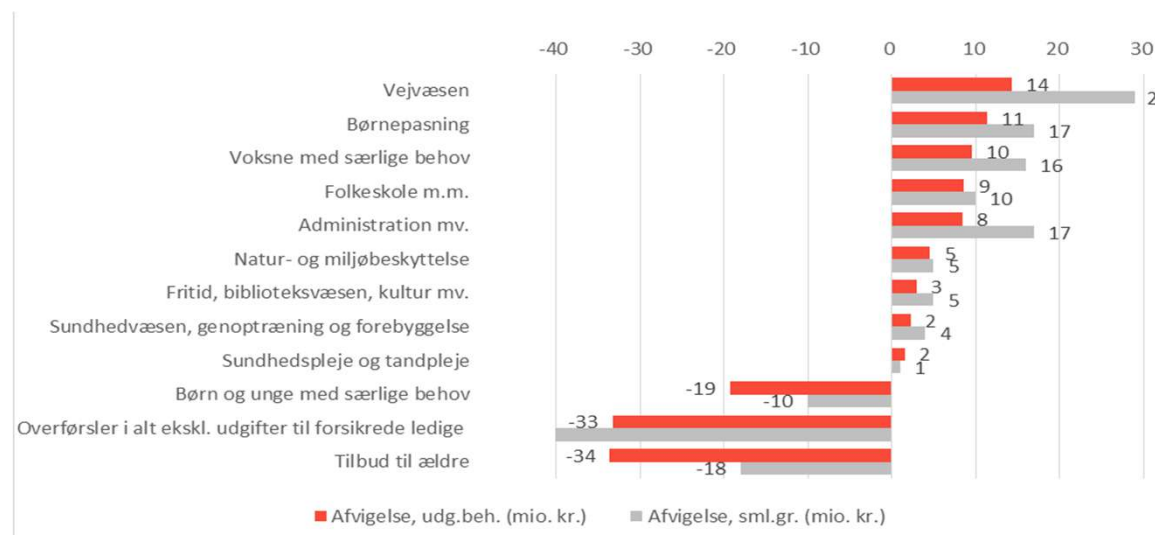
9

Indlæg ved Kommunaldirektøren

TØNDER KOMMUNE

Tønder Kommunes udgifter pr. relevant borger på 12 udgiftsområder, Budget 2017. Beregnet afvigelse fra kommunens beregnede udgiftsbehov og gennemsnittet for sammenligningsgruppen (i mio. kr.)

Kilde: ECO-Nøgletal

Udkast til tids- og procesplan

Udkast til tidsplan	Sept. 2017	Okt. 2017	Nov. 2017	Dec. 2017	Jan. 2018
Drøftelse af proces (31. august)					
1. Nøgletalscreening (skrivebordsanalyse)					
Screening af den overordnede økonomiske balance					
Screening af udgiftspolitik og udgiftsudvikling på 12 udgiftsområder					
2. Validering af fire udgiftsområder					
Arbejdsgruppemøder (samlet på én dag)					
3. Rapportskrivning og præsentation af rapport					
Valideret screening (rapportudkastmøde)					
Præsentation for den nye kommunal bestyrelse					

07-09-2017

www.toender.dk

10

Indlæg ved Kommunaldirektøren

TØNDER KOMMUNE

Professionalisering af afgrænsede ydelser Primært modenhedsniveau 0-1,5	Reduktion af ejendomsmassen og energitiltag Primært modenhedsniveau 1-2	Tværgående, organisatoriske forandringer Primært modenhedsniveau 1-2,5
10 % sparet på indkøb af håndværkerydelser: Gennemførelse af udbud på tværs af organisationen af håndværkerydelser leder til en årlig besparelse på 10 % på indkøb af håndværkerydelser. 18 mio. kr. sparet ved professionalisering af rengøring: Professionalisering og struktureret brug af data og nøgletal på rengøringsområdet leder til besparelse på ca. 18 mio. kr. Reduktion af timepriser på arealpleje på 5,5 %: Oprettelsen af Vej og Park-selskab har effektiviseret arbejdet med 2 % årligt, sænket timepriser med 5,5 % samtidig med opnåelse af øget borgertilfredshed. 16 % sparet på arealpleje: Professionalisering af arealplejefunktion leder til besparelser på 16 % på to år. Besparelsen er sket via effektivisering af processer, standardisering af serviceniveauer og systemunderstøttet, databaseret styring.	Årlig besparelse på 10 % på arealoptimering: Struktureret styring af arealer leder til årlig omkostningsbesparelse på 10 %. 10-15 % reduceret ejendomsmasse: Aktiv styring af arealer gennem bedre data leder til reduktion af ejendomsmasse på 10-15 % over fire år. Reduktionen leder til afledte besparelser på driften af arealerne. Reduktion af kvm med 15 % i 2019: Implementering af målsætning om nedbringelse af nuværende 40.000 kvm med 15 % frem mod 2019 med henblik på at realisere besparelser som følge af reducerede lejeudgifter og reducerede omkostninger til drift af arealerne. Reduktion af CO₂-udslip på 4-6 %: To kommuner har reduceret deres CO₂-udslip med henholdsvis 4,3 % og 6,3 % ved tværgående energiindsats. 10-15 % sparet på forsyningsudgifter: Energiindsats over fem år leder til en besparelse i alt på 22 mio. kr. på kommunale udgifter til el, vand og varme, en gennemsnitlig besparelse pr. år på ca. 10-15 %.	10 % sparet ved centralisering: Centralisering af facility management inden for en enkelt forvaltning på ét år leder til årlig besparelse på 10 % på tværs af facility management-serviceydelser. 10-14 % sparet ved centralisering: Centralisering af alle facility management-serviceydelser for en forvaltning og realiserede besparelser på ca. 10 % på to år, hvilket forventes at stige til 14 % efter fem år. 40 mio. kr. sparet i 2019 ved professionalisering og samordning: Oprettelsen af et ejendomscenter, centralisering af serviceydelser og budgetter samt professionalisering og effektivisering har medført besparelser fra 2014. Besparelserne er øget årligt frem mod næsten 40 mio. kr. udmøntet i 2019. 36 % sparet ved centralisering og professionalisering: En kommune har realiseret besparelser på 36 % over en seksårig periode ved centralisering og professionalisering af sin facility management-organisation på tværs af facility managementydelser.
Konsolidering af volumen og udnyttelse af skalaekonomier Etablering af datatransparens At skabe overblik over egne ressourcer og deres anvendelse på tværs af den enkelte facility management-serviceydelse Systemunderstøttelse	Videreudvikling af dataoverblik over og bedre tværgående fokus på fagområder Systemunderstøttelse	Integration af serviceydelser Procesbeskrivelser og optimering Systemunderstøttelse Etablering af incitamentsstrukturer Lokale justeringer af serviceniveauer baseret på samspil med brugeren

Side 11

- 255.000 m² i Tønder Kommune – samlet budget 80-100 mio. kr.
- "Kolde penge" til varme hænder
- Harmonerer med igangsat arbejde omkring ejendomsstrategi samt pilot omkring facility management
- Et emne i både MEP og SEP program – i gang/gennemført i mange kommuner
- Potentialeeksempler: Hørsholm 15-25 mio. – Faxe 20 mio. – Sønderborg 5-8 mio. kr.

07-09-2017

www.toender.dk

11

Indlæg ved Økonomichefen

TØNDER KOMMUNE

BUDGET

2018

www.toender.dk

07-09-2017

12

Tilskud og lån

TØNDER KOMMUNE

Tilskud

- Vanskeligt stillet kommune (§ 16), 10 mio. kr.

Lånemuligheder

- Større strukturelle investeringer på borgernære områder, 24 mio. kr.
- Investeringer med effektiviseringspotentiale, 0 mio. kr.
- Det ordinære anlægsområde, 0 mio. kr.

Budget 2018-2021

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2018	2019	2020	2021
A. Driftsvirksomhed		Årets priser i mio. kr.		
Indtægter				
Skatter	-1.521,5	-1.570,1	-1.608,4	-1.654,1
Generelle tilskud m.v.	-993,3	-989,8	-992,2	-995,0
Indtægter ialt	-2.514,8	-2.559,9	-2.600,6	-2.649,2
Driftsudgifter		År 2018-prisniveau, mio. kr.		
Servicerammen	1.702,5	1.684,7	1.664,7	1.659,5
Uden for servicerammen	141,5	145,9	150,2	153,9
Indkomstoverførsler	585,8	588,8	592,8	596,0
DRIFTSVIRKSOMHED - I ALT	2.429,7	2.419,4	2.407,7	2.409,4
Pris og lønstigninger (drift)		51,4	103,3	157,6
Renter m.v.	6,5	6,5	6,5	6,5
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-78,5	-82,6	-83,1	-75,7
Anlægsudgifter				
Anlæbspulje	11,5	4,8	7,9	37,6
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	106,9	99,1	100,3	83,0
Jordforsyning				
JORDFORSYNING - I ALT	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Pris og lønstigninger (anlæg og jordforsyning)		2,0	4,2	5,2
RESULTAT AF SKATTEFINANSIERET OMRÅDE	25,4	15,6	18,4	9,6
Affaldshåndtering	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Pris og lønstigninger (brugerfinansieret)		0,0	0,0	0,0
RESULTAT AF BRUGERFINANSIERET OMRÅDE	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6
Optagne lån (langfristet gæld)	-33,2	-26,5	-23,8	-24,7
Afdrag på lån (langfristet gæld)	26,5	26,5	23,8	24,7
Øvrige finansforskydninger	-12,2	-10,7	-10,7	-10,7
Mellemværende med kirkerne	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	-18,9	-10,7	-10,7	-10,7
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	6,0	4,3	7,1	-1,7
LIKVIDE AKTIVER	Forventet ultimo 2017 = 285			
Forventet gns. Kassebeholdning	279,0	274,7	267,5	269,2

Budget 2018-2021

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2018	2019	2020	2021
A. Driftsvirksomhed			<i>Årets priser i mio kr.</i>	
Indtægter				
Skatter	-1.521,5	-1.570,1	-1.608,4	-1.654,1
Indkomstskatter	-1.396,1	-1.439,8	-1.472,4	-1.512,2
Selskabsskatter	-23,5	-24,8	-24,9	-24,9
Dødsboskat & Forskerskat	-1,3	0,3	0,0	0,0
Grundskyld & dækningsafgift	-100,6	-105,7	-111,2	-117,0
Generelle tilskud m.v.	-993,3	-989,8	-992,2	-995,0
Udligning og generelle tilskud	-871,2	-861,5	-862,4	-863,9
Udligning udlændinge	13,8	13,9	13,9	13,8
Bidrag til regioner, udvikling	5,0	5,1	5,2	5,2
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-8,0	-8,2	-8,3	-8,5
Tilskud til generelt løft af ældreplejen	-6,0	-6,1	-6,2	-6,4
Tilskud til bedre dagtilbud	-3,3	-3,4	-3,5	-3,6
Tilskud akutfunktioner i hjemmesygeplejen	-1,1	0,0	0,0	0,0
Tilskud til kommuner med vanskelige øk.vilkår	-10,8	-10,8	-10,8	-10,8
Tilskud til vanskeligt stillede kommuner	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Særlige tilskud, Beskæftigelsestilskud	-73,2	-74,3	-75,3	-76,4
Midlertidig overgangsord. vedr. refusionsomlægn.	6,1	0,0	0,0	0,0
Særligt finansieringstilskud	-34,6	-34,6	-34,6	-34,6
Indtægter ialt	-2.514,8	-2.559,9	-2.600,6	-2.649,2

Budget 2018-2021

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2018	2019	2020	2021
Driftsudgifter		<i>År 2018-prisniveau, mio. kr.</i>		
Serviceammen	1.702,5	1.684,7	1.664,7	1.659,5
11 Erhverv	6,5	6,4	6,4	6,3
12 Beredskab	7,5	7,5	7,5	7,5
13 Administration	288,9	284,6	282,4	280,8
140 Central Rengøring	22,5	22,3	22,1	22,2
16 Centrale puljer	26,5	26,5	26,5	26,5
20 Befordring	35,6	35,2	34,9	34,7
21 Vej, park og kommunale bygninger	95,6	93,7	92,6	92,7
22 Miljø og natur	13,6	13,5	13,4	13,3
24 Jordforsyning	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
31 Voksen/Social	170,1	170,1	168,6	167,7
41 Sundhed	30,3	30,0	29,5	29,4
42 Pleje og Omsorg	328,9	327,0	324,8	323,9
51 Kultur	25,7	25,5	25,2	25,1
52 Fritid og idræt	29,7	29,5	29,0	29,0
53 Landdistrikter	1,5	1,5	1,5	1,5
62 Arbejdsmarkedsområdets serviceudgifter	15,1	15,0	14,6	14,6
71 Uddannelse	334,2	329,8	322,9	318,7
72 Dagtilbud	147,8	145,1	144,3	143,7
73 Forebyggelse og anbringelse	128,2	126,8	125,3	125,0
<i>Tværgående prioriteringskatalog</i>	<i>-9,0</i>	<i>-13,0</i>	<i>-17,0</i>	<i>-17,0</i>
<i>Pulje til udvidelser - Service</i>	<i>2,1</i>	<i>6,1</i>	<i>10,2</i>	<i>14,2</i>
<i>Politiske beslutninger/tekniske korrektioner</i>	<i>1,6</i>	<i>1,7</i>	<i>0,3</i>	<i>0,0</i>
<i>Lov- og Cirkulæreprogram</i>	<i>1,0</i>	<i>1,3</i>	<i>1,2</i>	<i>1,2</i>

Budget 2018-2021

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2018	2019	2020	2021
Uden for servicrammen	141,5	145,9	150,2	153,9
36 Voksen/Social, udenfor servicrammen	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
44 Aktivitetsbestemt medfinansiering	158,1	162,2	166,3	170,1
45 Pleje og omsorg, udenfor servicrammen	-7,3	-7,3	-7,3	-7,3
77 Forebyg. og anbring., udenfor servicrammen	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2
Lov- og Cirkulæreprogram	0,1	0,3	0,5	0,5
Indkomstoverførsler	585,8	588,8	592,8	596,0
15 Borgerservice, overførselsudgifter	33,0	32,6	32,2	31,7
19 Centrale puljer - overførselsindkomster	1,6	-1,6	-1,6	-1,6
33 Førtidspensioner m.v., overførselsudgifter	182,0	185,9	190,2	193,2
61 Kontante ydelser, overførselsudgifter	263,9	267,4	267,7	268,5
63 Driftsudgifter til aktivering, overførselsudg.	29,2	26,2	26,2	26,2
65 Forsikrede ledige	70,9	73,2	73,2	73,2
74 Uddannelse, overførselsudgifter	0,9	0,9	0,9	0,9
75 Forebyggelse og anbringelse, overførselsudgifter	4,3	4,1	4,0	3,8
DRIFTSVIRKSOMHED - I ALT	2.429,7	2.419,4	2.407,7	2.409,4
Pris og lønstigninger (drift)		51,4	103,3	157,6
Renter m.v.	6,5	6,5	6,5	6,5
Renteindtægter	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1
Renteudgifter	11,6	11,6	11,6	11,6
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-78,5	-82,6	-83,1	-75,6

Budget 2018-2021

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2018	2019	2020	2021
Anlægsudgifter				
Anlægspulje	11,5	4,8	7,9	37,6
Økonomiudvalget	17,3	24,6	22,6	16,5
Teknik & Miljøudvalget	37,7	19,9	19,9	19,7
Socialudvalget	1,0	1,0	1,0	1,0
Sundhedsudvalget	1,9	1,0	1,0	1,1
Kultur & Fritidsudvalget	8,3	4,7	4,7	6,7
Arbejdsmarkedsudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Børn & Skoleudvalget	29,2	43,2	43,2	0,4
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	106,9	99,1	100,3	83,0
Jordforsyning				
Salg af jord m.v.	-8,3	-8,3	-8,3	-8,3
Køb af jord	5,3	5,3	5,3	5,3
JORDFORSYNING - I ALT	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Pris og lønstigninger (anlæg og jordforsyning)		2,0	4,2	5,2
RESULTAT AF SKATTEFINANSIERET OMRÅDE	25,4	15,6	18,4	9,6
Affaldshåndtering	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Pris og lønstigninger (brugerfinansieret)		0,0	0,0	0,0
RESULTAT AF BRUGERFINANSIERET OMRÅDE	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6
Optagne lån (langfristet gæld)	-33,2	-26,5	-23,8	-24,7
Afdrag på lån (langfristet gæld)	26,5	26,5	23,8	24,7
Øvrige finansforskydninger	-12,2	-10,7	-10,7	-10,7
Mellemværende med kirkerne	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	-18,9	-10,7	-10,7	-10,7
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	6,0	4,3	7,1	-1,7
LIKVIDE AKTIVER	Forventet ultimo 2017 = 285			
Forventet gns. Kassebeholdning	279,0	274,7	267,5	269,2

Måltal

TØNDER KOMMUNE

Budgetoversigt og økonomiske måltal	2018	2019	2020	2021	Gen.snit	Måltal
Resultat af ordinær drift, % af indtægter *	3,6	3,7	3,6	3,3	3,5	3,5%
Anlæg, % af indtægter	4,3	3,9	3,9	3,1	3,8	3,0%
Gennemsnitlig kassebeholdning i henhold til kassekreditreglen i mio. kr.	260,3	237,3	211,5	194,5	225,9	140,0
Langfristet gæld i 1.000 kr.	7.790	7.835	7.888	7.946	7.865	<8.000

* korrigeret for pulje på 10,9 mio. kr. til institutioners opsparing

Langfristet gæld:

- Landsgennemsnittet ultimo 2016 var 10.496 kr. pr. indbygger

Likviditet

TØNDER KOMMUNE

I mio. kr.	2018	2019	2020	2021
Gennemsnitlig kassebeholdning	279,0	274,7	267,5	269,2

Likviditet	2018	2019	2020	2021
Gennemsnitlig kassebeholdning pr. indbygger i 1.000 kr.	7.388	7.306	7.158	7.251

Pr. indbygger (KL's trafiklysnøgletal) I 1.000 kr.	Ultimo 2. kvrt. 2017
Hele landet	7.559
Tønder Kommune	7.610

Væsentlige forudsætninger

TØNDER KOMMUNE

Indtægter

- Statsgaranti i 2018. KL's forventninger i overslagsårene
- Uændret skatteprocent
- § 16 - Tilskud til vanskeligt stillet kommuner – vi fik 10,0 mio. kr.
- § 17 – Tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår – 10,8 mio. kr.
- Ekstraordinært finansieringstilskud indregnet med 34,6 mio. kr. i 2018

Reduktioner indarbejdet:

- 0,5 % i 2018 er indarbejdet og udmøntet
- 1 % årligt i 2019-2021 indarbejdet – **ikke udmøntet**
- Moderniserings- og effektiviseringsprogram (MEP) – 1 mia. kr. i den offentlige sektor. Ophører i 2020 – **Indgår som en del af Tværgående prioriteringskatalog**
- Tværgående prioriteringskatalog – 9 mio. kr. i 2018 – 13,0 mio. kr. i 2019 og 17 mio. kr. i 2020 og 2021- for 2019 mangler udmøntning af 5,7 ud af 13 mio. kr.

Udvidelser indarbejdet:

- Pulje på 2,1 mio. kr. til udvidelsesønsker i 2018, alternativt fjernelse af reduktionsforslag
- Økonomiaftale samt Lov og Cirkulære 1,1 mio. kr.
- Ny beregning af demografireguleringer på serviceområdet
- Basisændringer – 1,6 mio. kr.

Væsentlige forudsætninger

TØNDER KOMMUNE

Udviklingen i Serviceudgifter

I mio. kr.	2018	2019	2020	2021
Budget til service	1.702,5	1.684,7	1.664,7	1.659,5

Faldet i serviceudgifterne fra 2018 til 2021 er på 42,9 mio. kr.

- Demografiregulering, -0,7 mio. kr.
- 1 % årlig reduktion af serviceramme, -48,0 mio. kr.
- Tværgående prioriteringskatalog, -8,0 mio. kr.
- Pulje til udvidelser – Service, 12,1 mio. kr.
- Øvrige ændringer, 1,7 mio. kr.

I mio. kr.	2018
Beregnet efter KL's model	1.721,2
Indregnet i budgetforslag 2018	1.702,5
Difference	18,7

KL's model for service beregnes ud fra følgende faktorer

- Oprindeligt budget 2017
- Ændrede PL-forudsætning i 2017 (fra 2,1 % til 1,8 %)
- Kræftplan IV
- Den nationale demenshandleplan 2025
- Borgernær kernevelfærd
- Digitaliseringsprojekter
- PL-rul
- Skæv DUT
- Korrektion for Lov og cirkulære

Udenfor servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2018	2019	2020	2021
Uden for servicerammen	141,5	145,9	150,2	153,9
36 Voksen/Social, udenfor servicerammen	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
44 Aktivitetsbestemt medfinansiering	158,1	162,2	166,3	170,1
45 Pleje og omsorg, udenfor servicerammen	-7,3	-7,3	-7,3	-7,3
77 Forebyg. og anbring., udenfor servicerammen	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2
Lov- og Cirkulæreprogram	0,1	0,3	0,5	0,5

- Aktivitetsbestemt medfinansiering – er løftet med ca. 10 mio. kr. som følge af ændret afregningsmodel (aldersdifferenceret) samt ændret aktivitetsniveau.
- KL's tabel skøn er ca. 5 mio. kr. højere – i overslagsårene er KL's forventninger til vækst indarbejdet

Indkomstoverførsler

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2018	2019	2020	2021
Indkomstoverførsler	585,8	588,8	592,8	596,0
15 Borgerservice, overførselsudgifter	33,0	32,6	32,2	31,7
19 Centrale puljer - overførselsindkomster	1,6	-1,6	-1,6	-1,6
33 Førtidspensioner m.v., overførselsudgifter	182,0	185,9	190,2	193,2
61 Kontante ydelser, overførselsudgifter	263,9	267,4	267,7	268,5
63 Driftsudgifter til aktivering, overførselsudg.	29,2	26,2	26,2	26,2
65 Forsikrede ledige	70,9	73,2	73,2	73,2
74 Uddannelse, overførselsudgifter	0,9	0,9	0,9	0,9
75 Forebyggelse og anbringelse, overførselsudgifter	4,3	4,1	4,0	3,8
DRIFTSVIRKSOMHED - I ALT	2.429,7	2.419,4	2.407,7	2.409,4

- Niveau tilpasset KL's vejledninger i forhold
 - Ny beregning af refusionsomlægning
 - Konjunkturforventninger – svarende til indtægtsside
 - Lov og cirkulæreprogrammet
- Budget til forsikrede ledige svarende til beskæftigelsestilskud – dog korrigeret for investeringsforslag
- Demografiregulering tilpasset ny befolkningsprognose

Anlæg

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2018	2019	2020	2021
Anlægsudgifter				
Anlægspulje	11,5	4,8	7,9	37,6
Økonomiudvalget	17,3	24,6	22,6	16,5
Teknik & Miljøudvalget	37,7	19,9	19,9	19,7
Socialudvalget	1,0	1,0	1,0	1,0
Sundhedsudvalget	1,9	1,0	1,0	1,1
Kultur & Fritidsudvalget	8,3	4,7	4,7	6,7
Arbejdsmarkedsudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Børn & Skoleudvalget	29,2	43,2	43,2	0,4
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	106,9	99,1	100,3	83,0

- Anlægsramme holder sig ca. indenfor andel af 17,0 mia. kr.
- Anlæg 2018-2021 udgør i alt 389,3 mio.kr. svarende til 4,3 % af indtægterne
- Uprioriteret anlægspulje udgør 61,8 mio. kr. heraf 11,5 i 2018

Låntagning

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2018	2019	2020	2021
Optagne lån (langfristet gæld)	-33,2	-26,5	-23,8	-24,7
Afdrag på lån (langfristet gæld)	26,5	26,5	23,8	24,7

- Optagne lån 2018-2021 = 108,2 mio. kr.
- Afdrag på lån 2018-2021 = 101,5 mio. kr.

Tekniske korrektioner

TØNDER KOMMUNE

Emner af teknisk karakter - service	2018	2019	2020	2021
Integrationsgrunduddannelse (IGU)	0,800	0,800		
Kommunale fleksjob for borgere på ledighedsydelse	0,585	0,585		
Fejring af Genforeningen	0,207	0,286	0,286	0,039
House of Exporters - projektførlængelse	0,800	0,800		
Puljen til yderligere erhvervsudvikling	-0,800	-0,800		
	1,592	1,671	0,286	0,039
Emner af teknisk karakter - indkomstoverførsler	2018	2019	2020	2021
Integrationsgrunduddannelse (IGU)	-0,800	-0,800		
Kommunale fleksjob for borgere på ledighedsydelse	-0,585	-0,585		
	-1,385	-1,385	0,000	0,000

Reduktioner

TØNDER KOMMUNE

Udvalg	Ramme	2018	2019	2020	2021
Økonomiudvalget	-1,704	-1,724	-1,724	-1,724	-1,724
Teknik- og Miljøudvalget	-0,545	-0,550	-0,550	-0,550	-0,550
Socialudvalget	-0,853	-0,862	-0,862	-0,862	-0,862
Sundhedsudvalget	-1,771	-1,090	-1,090	-1,090	-1,090
Kultur- og Fritidsudvalget	-0,282	-0,285	-0,285	-0,285	-0,285
Arbejdsmarkedesudvalget	-0,086	-0,087	-0,087	-0,087	-0,087
Børn- og Skoleudvalget	-3,038	-3,040	-3,040	-3,040	-3,040
I alt 0,5 % af servicerammen	-8,279	-7,638	-7,638	-7,638	-7,638

Sundhedsudvalget peger på den i budgetforlig 2017 afsatte pulje til kvalitetsløft på plejehjemmene på 0,700 mio. kr. med hensyn til den resterende reduktion.

- 0,5 % reduktion på serviceudgifterne

Udvidelsesforslag

TØNDER KOMMUNE

Udvalg	2018	2019	2020	2021
Økonomiudvalget	5,218	5,218	5,218	5,218
Teknik- og Miljøudvalget	0,200	0,200	0,200	0,200
Socialudvalget	0,300	0,300	0,000	0,000
Sundhedsudvalget	1,500	1,500	1,500	1,500
Kultur- og Fritidsudvalget	0,000	0,000	0,000	0,000
Arbejdsmarkedesudvalget	0,000	0,000	0,000	0,000
Børn- og Skoleudvalget	2,000	2,000	2,000	2,000
I alt	9,218	9,218	8,918	8,918

Tværgående prioriteringskatalog

9 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

BUDGET

2018

www.toender.dk

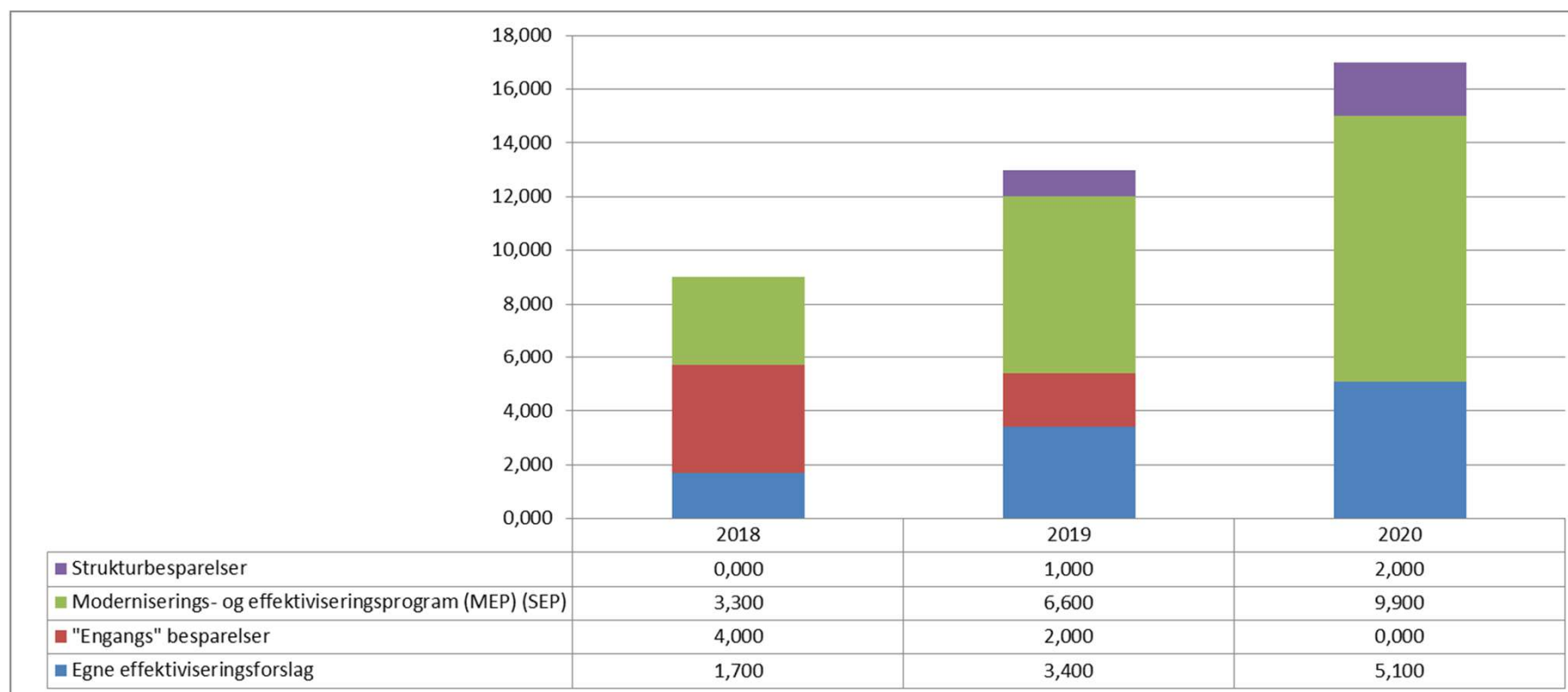
07-09-2017

33

Prioriteringskatalog - model

TØNDER KOMMUNE

MEP programmet

TØNDER KOMMUNE

Der har været nedsat 2 arbejdsgrupper, som har arbejdet med MEP programmet:

Gruppe 1 – Reduktionsforslag på 1,7 mio. kr.

Gruppen har arbejdet med forslag vedrørende "Rammer og Styring" som hovedsageligt omhandler en række regelforenklingsforslag og en række øvrige initiativer.

Samlet set en liste på 29 emner.

Flere emner er endnu ikke nærmere beskrevet og defineret – derfor fortsætter gruppen i efteråret sit arbejde med udmøntningen efterhånden som emnerne konkretiseres nærmere.

Gruppens vurdering er at det bør være muligt at udmønte rammen på 1,7 mio. kr.

MEP programmet

Gruppe 2 – Reduktionsforslag for 1,6 mio. kr.

Gruppen arbejdet med forslag vedr. "Samarbejde og organisering", som omhandler 3 områder

1. Løn og bogholderi – forventes at kunne bidrage med 0,6 mio. kr.
2. Facility Management
3. Større fleksibilitet i kommunale samarbejder

Herudover har gruppen arbejdet med forslag vedr. "Initiativer til bedre indkøb og digitalisering", som omhandler 4 områder

1. Fællesoffentligt indkøbsstrategisk samarbejde
2. E-handel – forventes at kunne bidrage med 0,475 mio. kr.
3. Effektivt indkøb – forventes at kunne bidrage med 0,525 mio. kr.
4. Udstillingsløsning af indkomstdata

Prioriteringskatalog på 9 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

Egne effektiviseringsforslag – reduktionsforslag for 1,7 mio. kr.

Gruppen har valgt at have fokus på temaet "indtægtoptimering". En række konsulentfirmaer arbejder med forskellige områder, hvor de gennemfører analyse af en stor mængde data på tværs af forskellige IT systemer.

Områderne der arbejdes med i kommuner er typisk

- Statsrefusionsområdet
- Mellemkommunale refusioner
- Kriterier i forhold til den kommunale udligningsordning
- Købsmomsordningen

Det vil dog ikke være varige merindtægter.

Derfor skal der i forbindelse med budgetarbejdet for 2019 skulle findes andre varige besparelser.

Prioriteringskatalog på 9 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

Engangsbesparelser – reduktionsforslag for 4,0 mio. kr.

Gruppen har haft fokus på afsatte puljer i budgettet. I budgettet er der på en række områder afsat puljemidler til forebyggelse, udvikling, strategier, fællesområder, tjenestemænd, integrationsindsats m.v.

Midlerne anvendes typisk til konkrete indsatser som besluttet for en periode. I gruppens arbejde er der fokuseret på hvor der kunne peges på reduktioner som ville have mindst indflydelse på udvikling og drift i Tønder Kommune.

Følgende 2 emner foreslås gennemført

1. Pulje til Tjenestemandspension – reduktion på ca. 3 mio. kr.
2. Pulje til integrationsområdet – reduktion på ca. 1 mio. kr.

Særlige budgettemaer

TØNDER KOMMUNE

Særlige budgettemaer

Samdrift Tønder Sygehus

TØNDER KOMMUNE

07-09-2017

www.toender.dk

40

Samdrift Tønder Sygehus

TØNDER KOMMUNE

1. Samdrift af skade- og sygeplejeklinik

- Fase 1: Etablering af fysisk fællesskab på Tønder Sygehus – sygeplejeklinikken flytter ind
- Fase 2: Etablering af gensidig hjælp i særlige situationer
- Fase 3: Etablering af opgavefællesskab for begge klinikker

2. Samdrift af kommunale akutfunktion og daghospital

- Fase 1: Etablering af erfaringsudveksling og jobbytte
- Fase 2: Korttidscenter Syd flytter ind på Tønder Sygehus
- Fase 3: Korttidscenter og daghospital bliver en enhed.

Borgerne vil opleve

- Sundhedstilbud der er bedre koordineret på tværs af region og kommune (kvalitet)
- Flere af opgaverne vil kunne løses i Tønder (nærhed)
- Styrket indsats for kronikere og ældre patienter (kvalitet)
- Højere kvalitet i de kommunale tilbud på Tønder Sygehus pga. (læge)faglig sparring (kvalitet)
- Hurtigere udredning og behandling (kvalitet)

Forventet effekt

- Øget sundhed og funktionsevne hos de borgere, der indgår i samdriftsprojekterne
- Øget borger- og patientoplevet kvalitet og tilfredshed med behandling, pleje og rehabilitering
- Bidrager til at fastholde nuværende udgiftsniveau til hjemmepleje, sygepleje, plejecentre og aktivitetsbestemt medfinansiering på trods af flere ældre

Samdrift Tønder Sygehus

TØNDER KOMMUNE

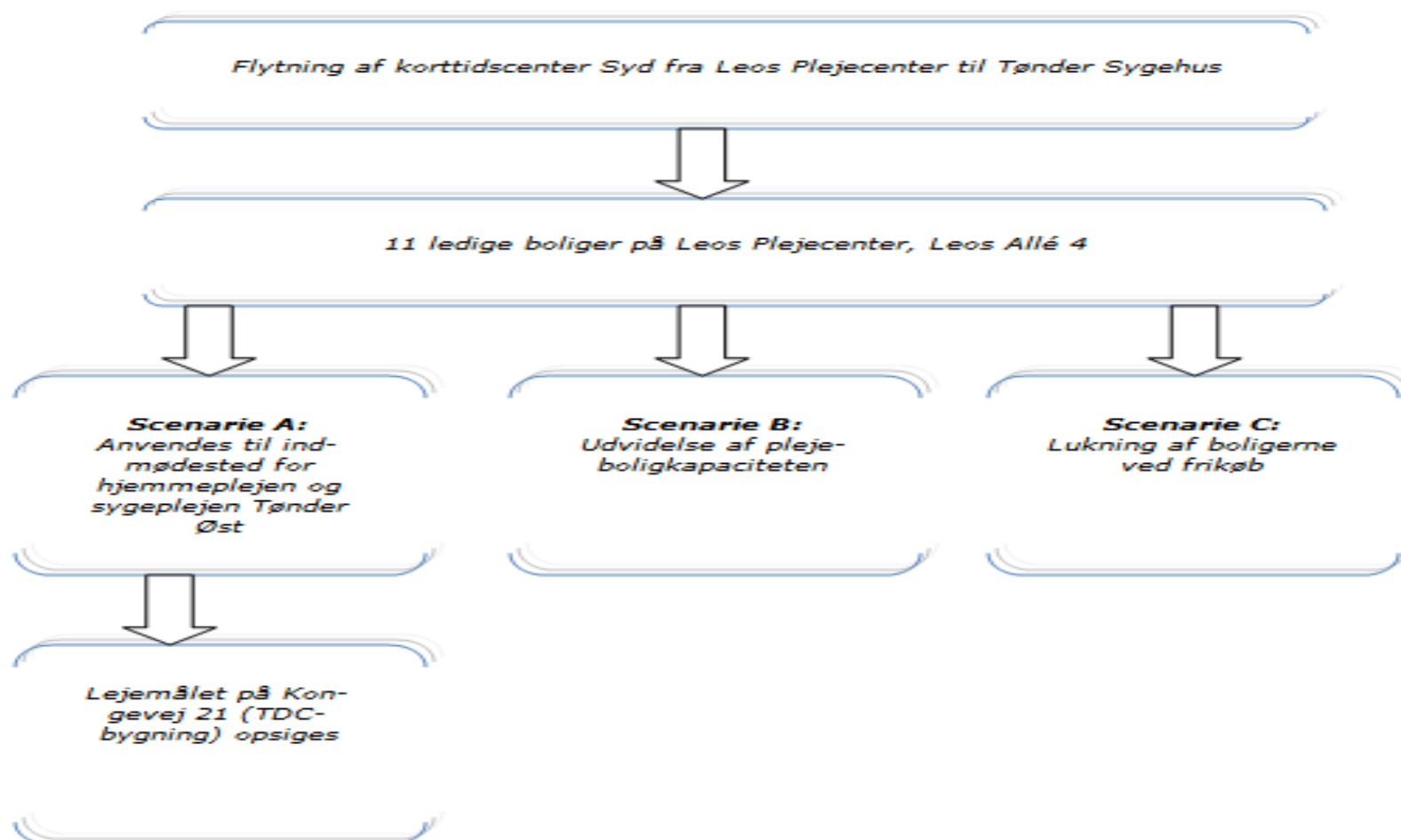
- Tabel 1. Øgede driftsudgifter ved samdrift på Tønder Sygehus.

Beløb i mio. kr.	2018	2019	2020	2021
Lejeudgift, udgifter fællesarealer		0,760	0,760	0,760
Sparet lejeudgift Leos Plejecenter		-0,950	-0,950	-0,950
Projektleder	0,250	0,250	0,250	
Kompetenceudvikling/frikøb	0,560	0,560	0,170	
Nattevagt		1,600	1,600	1,600
I alt	0,810	2,220	1,830	1,410

Flytning af Korttidscenter

TØNDER KOMMUNE

Samdrift Tønder Sygehus

TØNDER KOMMUNE

Samlet økonomi ved samdrift på Tønder Sygehus samt scenarie A, B og C

		Investering og 10 års drift	Investering (anlæg og frikøb)	Gens. Årlig driftsudgift 2018-2021	Årlig driftsudgift (fra 2021)
A	Ind-mødested på Leos Plejecenter	21,330	9,150	1,380	1,110
B	Udvidelse af plejeboligkapacitet	41,460		3,795	4,380
C	Lukning af boligerne ved frikøb	21,380	6,650	1,568	1,410
Note. Beløb i mio. kr.					

Økonomiske udfordringer på Psykiatri- og Handicap området

Forventet merforbrug for 2017 på 5.2 mio. kr.

Merforbruget opstår ved en kombination af følgende:

- Tomme pladser på Hjerneskadecenteret Klosterparken.
 - Minimum 12 pladser, pt. er der 8, udgift til tomme pladser 1,8 mio. kr.
- Overførsel af underskud fra 2016 på 1.8 mio. kr.
- Stigende enhedspris.
 - Dem der visiteres ind har i dag mere komplekse problemstillinger end dem der forsvinder.
Årlig virkning beregnet til 0,510 mio. kr.
- Flere borgere med behov for forskellige tilbud, herunder døgntilbud, bl.a. som følge af stigende levealder

Status: Psykiatri og Handicap

Flere borgere med behov for botilbud

TØNDER KOMMUNE

Svag stigning i antal døgntilbud efter året 2014

Botilbud					
Beløb i mio. kr. / 2016 priser	2012	2013	2014	2015	2016
Udgift	93,418	88,674	80,994	88,406	91,070
Antal foranstaltninger	135	131	122	124	128
Gns. pris pr. foranstaltning	692	679	664	714	709

Store udsving fra 2012 til 2014 på grund af omlægning af Klosterparken og Solgården samt driftsbesparelser.

Der er fra 2014 til 2016 en nettostigning på 6 døgntilbud.

Status Psykiatri og Handicap

Stigende enhedspris

TØNDER KOMMUNE

Gennemsnitsudgift for ophørte tilbud: 630.000 kr.

Forventet udgift for nye tilbud: 715.000 kr.

Flow på 6 sager hvert år giver en
årlig stigning på 0,510 mio.kr.

Status Psykiatri og Handicap

Tomme pladser på Klosterparken

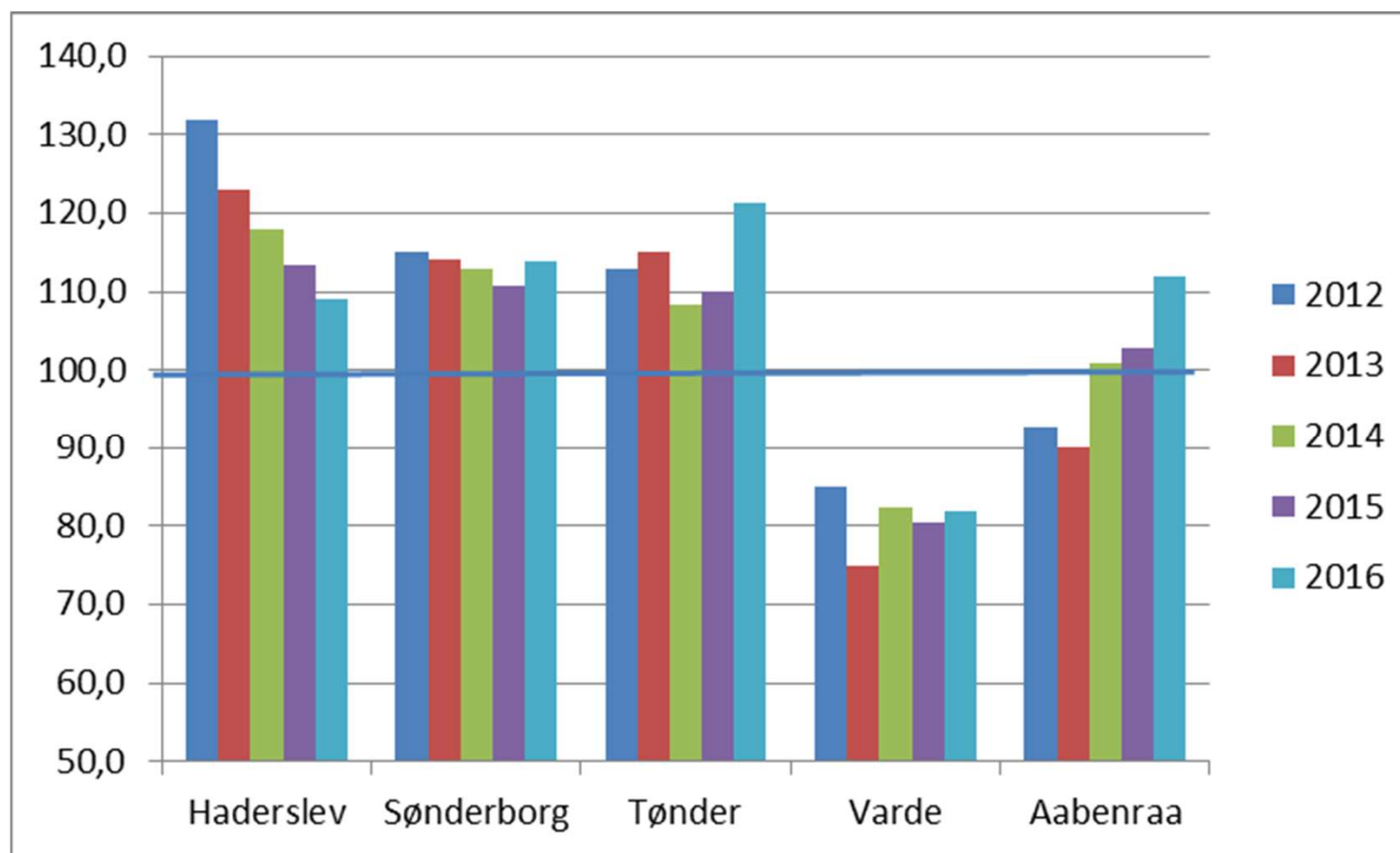
TØNDER KOMMUNE

- Klosterparken har 12 pladser til hjerneskadede.
- Der er fastsat en minimumsbelægning på 12 pladser, såfremt der skal bevares et specialiseret tilbud.
Der er pt. 8 pladser besat.
- Ikke alle med hjerneskade ønskede at flytte til Klosterparken.
Socialområdet betaler derfor for 5 hjerneskadede som bor på de almene plejecentre.
- Dvs. Der betales for 4 tomme pladser på Hjerneskadecenteret, samt 5 hjerneskadede der bor på almene plejecentre.
- Der forventes i 2017 en merudgift til tommepladser på Klosterparken på 1.8 mio. kr. i 2017.

Benchmarking Voksenhandicap-området. Regnskab 2012 – 2016 pr. 18 til 64 årig (indekstal)

TØNDER KOMMUNE

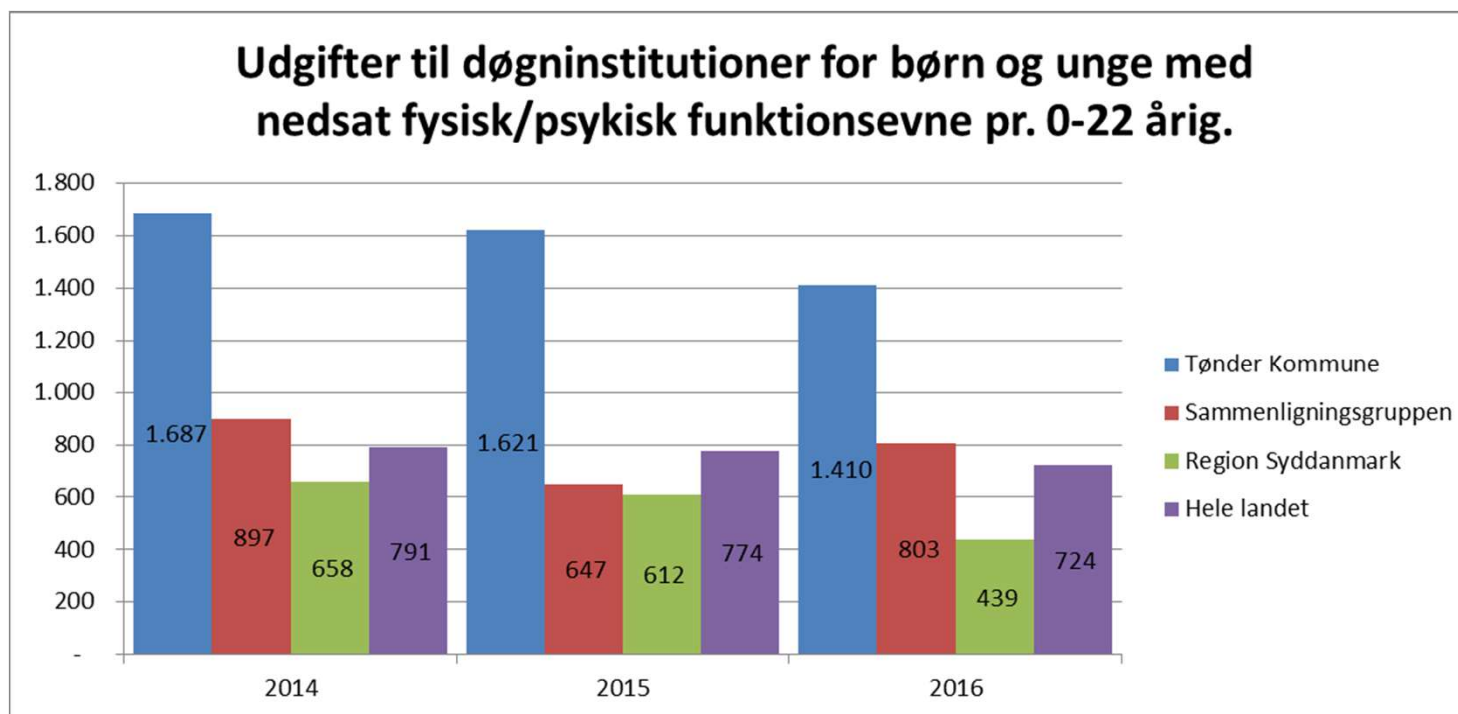
Note. Indekstal i forhold til landsgennemsnit.

Kilde: Danmarks Statistik, statistikbanken.

Benchmark B&U

TØNDER KOMMUNE

Sammenligningsgruppe jf. KORA:

2014: Aabenraa, Hadeslev, Tønder, Næstved, Sønderborg, Sorø, Slagelse og Holbæk

2015: Aabenraa, Hadeslev, Tønder, Næstved, Sønderborg, Sorø, Slagelse og Holbæk

2016: Nyborg, Tønder, Vordingborg, Odsherred og Guldborgsund

Prognose 2017 - 2021

TØNDER KOMMUNE

Forventet nettotilgang i antal foranstaltninger

År	Tilgang fra B&U	Afgang	Nettotilgang	Akkumuleret nettotilgang
2018	7,4	-5,9	1,5	1,5
2019	7,4	-5,9	1,5	3,0
2020	7,4	-5,9	1,5	4,5
2021	3,4	-5,9	-2,5	2,0

Forventet merudgift (1.000 kr.)

År	Tilgang fra B&U	Afgang	Nettotilgang	Akkumuleret nettotilgang
Basistilpasning ved udgangen af 2017 (forventet) 1)				3.400
2018	6.903	-3.712	3.191	6.591
2019	3.767	-3.712	55	6.646
2020	4.969	-3.712	1.257	7.903
2021	2.651	-3.712	-1.061	6.842

Noter: 1) Hertil kommer overført merforbrug fra 2016 på 1,8 mio. kr.

Akkumuleret nettotilgang:

Stigningen i den forventede merudgift fra 2017 – 2018 skyldes primært en tilgang af 3 kendte og meget dyre enkeltsager, der overgår fra B&U til Voksen i 2018.

Forventet udgift, for hver af de 3 sager er:

- 1,3 mio. kr. årligt
- 2,2 mio. kr. årligt
- 3,6 mio. kr. årligt

Udgiften for disse 3 enkeltsager overstiger væsentligt udgiften til de afgående sager. De afgående sager vedrører almindelige ældre udviklingshæmmede borgere.

Reguleringsmuligheder Psykiatri og Handicap

TØNDER KOMMUNE

Adm. anbefaling	Tiltag	Effekt
✓	Etablering af plejecentertilbud til udviklingshæmmede	Kr. 1,5 mio. årligt
✓	Forventet rehabiliterende effekt	Kr. 1,5 mio. årligt
✓	STOP kursus/efteruddannelse - Kun i 2018	Kr. 0,5 mio. netto årligt Kr. 1,0 mio. brutto årligt
✓	Fælles vagtplanlægning og "personalet følger borgeren"	Kr. 0,5 mio. netto årligt Kr. 1,0 mio. brutto årligt
✓	Reduceret beskæftigelsestilbud efter § 103 og § 104	Kr. 2,0 mio. årligt
✓	Effektiv drift af Hjerneskadecenteret Klosterparken.	Flere modeller. Fra 1 mio. kr. til 2 mio. kr. årligt
✓	Oprettelse af døgninstitution med aflastningstilbud til børn og unge i Tønder kommune	Ikke vurderet

Særlige budgettemaer

Hjemsted Oldtidspark

TØNDER KOMMUNE

07-09-2017

www.toender.dk

55

Hjemsted Oldtidspark

TØNDER KOMMUNE

- Bestyrelsen for HOP anser parken for
 - At være bæredygtig
 - At have et reelt udviklingspotentiale
- HOP revitaliseres, så parken
 - Kan genoptage sit bidrag til kommunens og regionens turiststruktur
 - Udgøre en integreret del af den sydvestjyske oplevelsesøkonomi
 - Fortsat udvikler sig som et pædagogisk tilbud til regionens skoler og undervisningsinstitutioner

• Antal overnatninger i Tønder Kommune i 2016:	1.556.509	
• Turismeforbrug (2014) i Tønder Kommune:	1.306 mio. kr.	(4,1 % af samlet udbud)
• Antal turismeskabte årsværk (2014) i Tønder Kommune:	1.218	(8,5 % af samlede ÅV)

Hjemsted Oldtidspark

TØNDER KOMMUNE

- Andre elementer
 - At aftalen med SFC forlænges
 - At SFC har det overordnede ledelsesansvar
 - At handling og udvikling baseres på et sigte om 25.000 gæster årligt ved udgangen af 2020
 - At kommunen bidrager med yderligere 175.000 i 3 år til forberedelse af ansøgning til ekstern finansiering af udviklingstiltag
- Handlinger og udvikling
 - Publikumsattraktion - kvalitetsudvikling
 - Undervisningstilbud – udvikling af kvalitet i skoletilbud
 - Ønske om godkendelse som videnspædagogisk aktivitetscenter – kan medføre statsligt tilskud
 - Kurser og teambuilding – forudsætter udbud af faciliteter

Hjemsted Oldtidspark

TØNDER KOMMUNE

Periode	Beskrivelse	Omkostning
2017	1. Indkøb af min. 2 kværnsten (gerne 6)	kr. 10.000
2017	2. Flere frivillige	kr. 20.000
2018-2019	3. Ny PR, markedsføring, logo, udvidet brochure m.v.	kr. 100.000
2018	4. Evt. udvikling af besøgskoncepter	kr. 15.000
2018-2019	5. Flere formidlere (3-4) juli-august, bl.a. til samvær/formidling m "jernalderfamilierne".	kr. 100.000
2018	6. Oplæring/kurser for formidlere	kr. 10.000
2017-2018	7. Udvikling af tilbud til skoler og grupper	kr. 50.000
2018	8. Ny tekstning af gårde, dyr og aktiviteter	kr. 15.000
	I alt 2017-2019	kr. 320.000

Hjemsted Oldtidspark

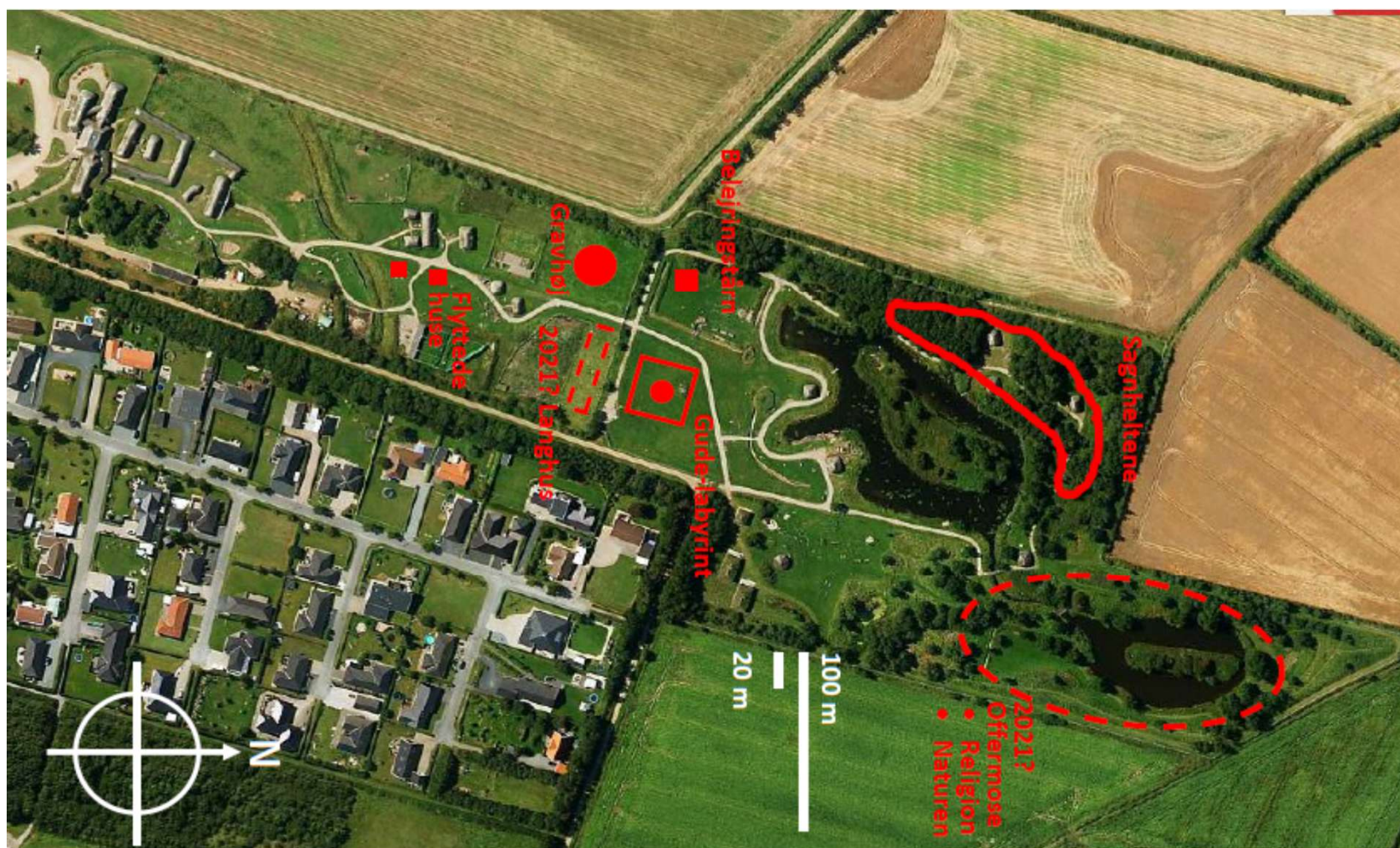
TØNDER KOMMUNE

Periode	Indsatser	Omkostning	Lokal finans.	Ekst. finans.
2018-2019	1. Nyindretning af Nordgård: selvstændig formidling, AV-installationer, rekonstrueret miljø, fjernelse af stald-del (ingen udlejning)	kr. 400.000	kr. 50.000	kr. 350.000
2017-2018	2. Vinterarrangementer	kr. 50.000	kr. 50.000	
2018	3. Museet: tre sprog	kr. 60.000	-	kr. 60.000
2018	4. Museet: audioguidning	kr. 100.000	-	kr. 100.000
2018-2019	5. Flytning af huse	kr. 100.000		kr. 100.000
2018-2019	6. Gude-labyrint	kr. 500.000	kr. 100.000	kr. 400.000
2019	7. Ajourføring af buebane, legeplads og Valmark	kr. 100.000	kr. 100.000	
2019	8. Rekonstruktion af besøgs-gravhøj	kr. 800.000		kr. 800.000
2019	9. Sagnhelte særudstilling m. aktiviteter	kr. 250.000	kr. 50.000	kr. 200.000
2020	10. Udskiftning romer-maskiner	kr. 200.000	kr. 100.000	kr. 100.000
2020	11. Romersk belejrings- / legetårn	kr. 200.000	kr. 50.000	kr. 150.000
2020	12. Sagnhelte-installation	kr. 700.000	-	kr. 700.000
	I alt 2017-2020	kr.3.460.000	kr. 500.000	kr.2.960.000
2021?	Anlæg ved Offermosen			
2022?	Langhus			
2023?	Nyt museum?			

Hjemsted Oldtidspark

TØNDER KOMMUNE

Hjemsted Oldtidspark

TØNDER KOMMUNE

Byggemodning af Hjemsted Oldtidspark - udgangspunkt

- Ingen umiddelbare fredninger i området
- Placeret ovenpå jernalderlandsby – stor sandsynlighed for at der skal udføres yderligere udgravninger
- Op til Ramsar område – moseområde
- Kræver ny lokalplan for området – indrettes så den tilgodeser søer og eventuelle arkæologiske fund

Rydning

- Nedbrydning, terrænregulering m.v. = 2,8 mio. kr.

Byggemodning – udgangspunkt 20 grunde

- Ordinær byggemodning – grundstørrelse 1200m²
- Normal vejforløb og sti
- Vejledende overslag – planmæssige, arkæologiske og jordbundsmæssige forhold til bearbejdes nærmere
- Grundpris for 1200 m² inkl. Moms = 412.500 kr.
- Vejledende bud på grundpriser vil være 450 -500.000 kr. afhængig af friareal og særlig karakter af udstykning
- Muligt til markedsmæssigt niveau – dog i den høje ende
- Det bør overvejes at etablere vej til den nye skole – dette er ikke medregnet

Udvidelser til driftsbudget

TØNDER KOMMUNE

BUDGET

2018

www.toender.dk

07-09-2017

63

Udvidelser til driftsbudget

Oplæg ved Klaus Liestmann

TØNDER KOMMUNE

Projekt navn	2018	2019	2020	2021	Udvalg
Håndtering af aktindsigtsanmodninger	0,275	0,275	0,275	0,275	ØK
Sagsbehandling på Børn- og Ungeområdet - Myndighed	4,943	4,943	4,943	4,943	ØK
Projekt "Tidlig indsats" (Børn- og Skoleudvalget)	0,529	0,606	-4,530	-10,196	ØK
Pulje vedr. afkast fra "Tidlig indsats" (Økonomiudvalget)	-0,529	-0,606	4,530	10,196	ØK
Pulje til frivilligt arbejde	0,200	0,200	0,200	0,200	TM
Fritidstilbud til sindslidende	0,300	0,300	0,000	0,000	SO
Kvalitetsstandard på genoptræning efter Sundhedslovens § 140	0,500	0,500	0,500	0,500	SU
Hjælpemiddelområdet	1,000	1,000	1,000	1,000	SU
Tidlig indsats på et databaseret grundlag - Dagtilbud (Netto)	2,000	2,000	2,000	2,000	BS
I alt	9,218	9,218	8,918	8,918	

Rammer for budgetarbejdet - drift

TØNDER KOMMUNE

Serviceammen

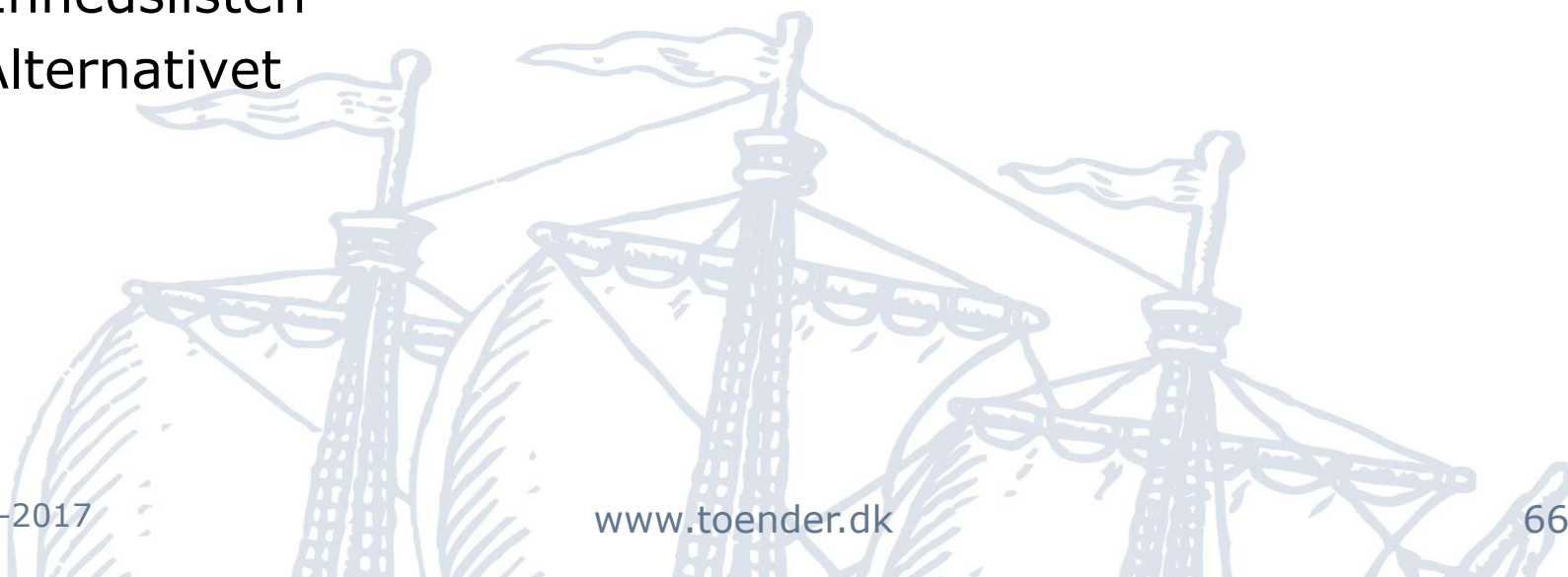
	2018
Serviceammen (KL beregning)	1.721,2
Serviceammen i budgetforslag	1.702,5
Afsat pulje til udvidelse/tilbagekøb af reduktioner	2,1
Op til serviceammen	20,8
Udvidelsesblok 9,2 mio. kr.	
- heraf Myndighedsbehandling Børn- og Unge 4,9 mio. kr.	4,9
Særlige budgettemaer	
- Samdrift af Tønder Sygehus (forslag A)	0,8
- Psykiatri og Handicap	6,4
- Hjemsted Oldtidspark	0,2
Rest op til serviceammen	8,5
Øvrige udvidelsesforslag fra udvidelsesblok på 9,2 mio. kr.	4,3
Eventuelt tilbagekøb af 0,5 % reduktioner	?
Politiske indmeldinger/forslag	?
Afledt drift fra anlæg	?
Eventuelle reguleringer mellem anlæg og drift	?
Rest herefter pt.	4,2

Politiske tilkendegivelser ved gruppeformænd

TØNDER KOMMUNE

- Venstre
- Socialdemokratiet
- Dansk Folkeparti
- Slesvigske Parti
- Det Konservative Folkeparti
- Liberal Alliance
- Enhedslisten
- Alternativet

Drøftelser i politiske grupper

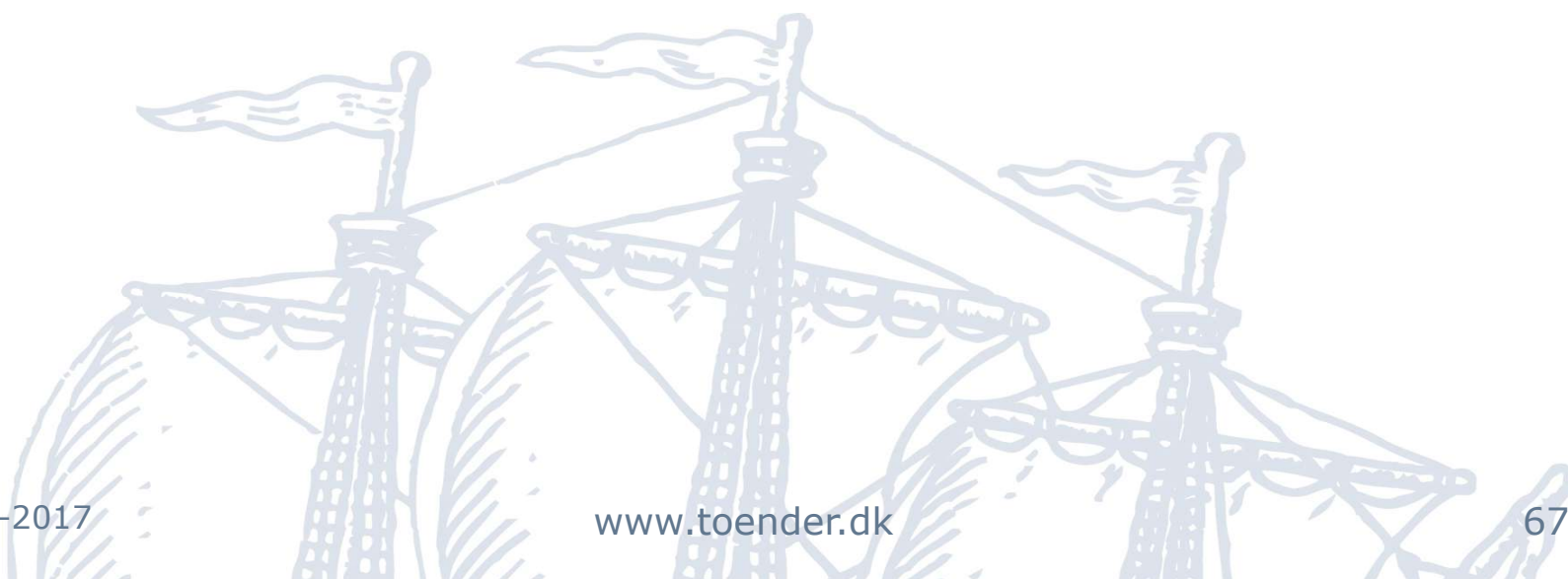

TØNDER KOMMUNE

07-09-2017

www.toender.dk

67

Opsamling i plenum - konklusion på drift ved borgmesteren

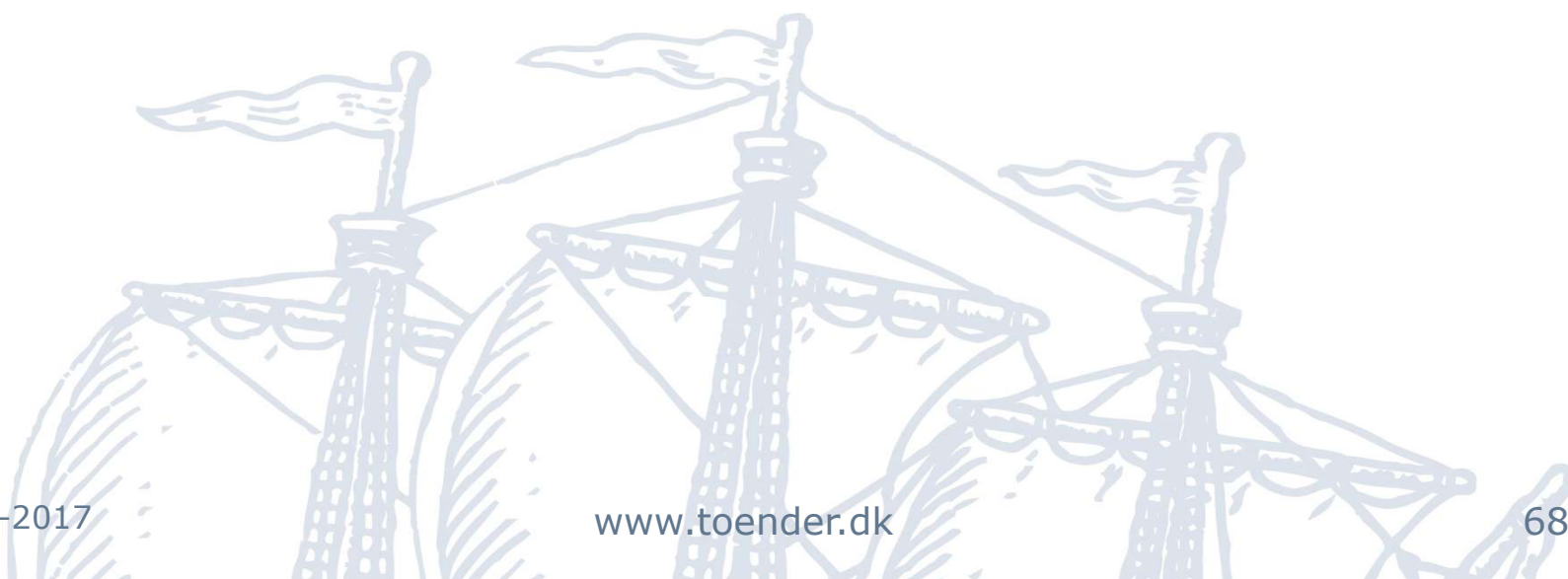

TØNDER KOMMUNE

07-09-2017

www.toender.dk

68

Investeringsoversigt

TØNDER KOMMUNE

BUDGET

2018

www.toender.dk

07-09-2017

69

Investeringsoversigt – Samlet

Økonomiudvalgets forslag

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2020	2021
Økonomiudvalg	17.250	24.550	22.550	16.480
Teknik og Miljøudvalg	37.725	19.919	19.919	19.650
Socialudvalg	1.025	1.025	1.025	1.025
Sundhedsudvalg	1.948	1.025	1.025	1.125
Kultur og fritidsudvalg	8.303	4.650	4.650	6.717
Arbejdsmarkedsudvalg	0	0	0	0
Børn og skoleudvalg	29.174	43.208	43.208	400
Anlægspulje til senere prioritering	11.501	4.758	7.886	37.603
I alt	106.926	99.135	100.263	83.000

Investeringsoversigt – Økonomiudvalget

Økonomiudvalgets forslag

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2019	2021
ØKONOMIUDVALGET				
Beredskab				
Pulje til beredskabsområdet	850	850	850	850
Erhverv				
Vækstforumsprojekter	500	500	500	500
Projekter				
Tøndermarsk Initiativet	18.400	17.200	15.200	9.130
IT				
IT investeringer	3.000	3.000	3.000	3.000
Udskiftning af netforbindelser - skoler	1.250	1.250	1.250	1.250
Planlægning				
Planlægningsopgaver	1.750	1.750	1.750	1.750
Øvrigt				
Restbudgetter 2017, der ikke overføres til 2018	-8.500			
I alt	17.250	24.550	22.550	16.480

- Hertil kommer anlægspulje på 11,5 mio. kr. til senere prioritering

Investeringsoversigt – Teknik og Miljøudvalget

Økonomiudvalgets forslag

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2019	2021
TEKNIK- OG MILJØUDVALGET				
Energi				
Gadelys - renovering	13.323			
Veje og stier				
Trafiksikkerhedspulje (Sort plet, trafikplan, busstoppesteder, Skoleveje)	4.500	4.500	4.500	4.500
Cykelstier	2.500	2.500	2.500	2.500
Gaderenoveringspulje	3.000	3.000	3.000	3.000
Rømø Havn svingbane				500
Legepladser				
Legepladser - anlæg	150	150	150	150
Byfornyelse og bygningsrenovering				
Byfornyelsesprogram Løgumkloster	1.385	769	769	0
Bygningsfornyelse og skimmelsvamp	2.500	2.500	2.500	2.500
Landsbyfornyelse	4.500	4.500	4.500	4.500
Miljø og natur				
Pulje Miljø og natur (natur- og vandløbsindsats, ådiger og naturstier)	2.000	2.000	2.000	2.000
Øvrigt				
Potentialeplan Lakolk	3.867			
I alt	37.725	19.919	19.919	19.650

Investeringsoversigt – Socialudvalget

Økonomiudvalgets forslag

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2019	2021
SOCIALUDVALGET				
Handicapområdet				
Renovering Handicap Løgumgård/øvrige inst.	1.025	1.025	1.025	1.025
I alt	1.025	1.025	1.025	1.025

Investeringsoversigt – Sundhedsudvalget

Økonomiudvalgets forslag

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2019	2021
SUNDHEDSUDVALGET				
Pleje og omsorg				
Renovering/indhold og udvikling af plejecentre (serviceareal)	1.025	1.025	1.025	1.025
Fortsat energioptimering af plejecentre	923			
Sygeplejeklinik på Tønder Sygehus				100
I alt	1.948	1.025	1.025	1.125

Investeringsoversigt – Kultur- og Fritidsudvalget

Økonomiudvalgets forslag

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2019	2021
KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET				
Idrætsfaciliteter				
Pulje til haller og svømmehaller	4.000	4.000	4.000	4.000
Renovering af svømmehaller	2.565			
Kunstgræsbane Tønder	513			
Renovering af lysanlæg	575			
Museer				
Museum Sønderjylland anlægstilskud	650	650	650	650
Kunstmuseum Tønder anlægstilskud				2.067
I alt	8.303	4.650	4.650	6.717

Investeringsoversigt – Børn- og Skoleudvalget

Økonomiudvalgets forslag

TØNDER KOMMUNE

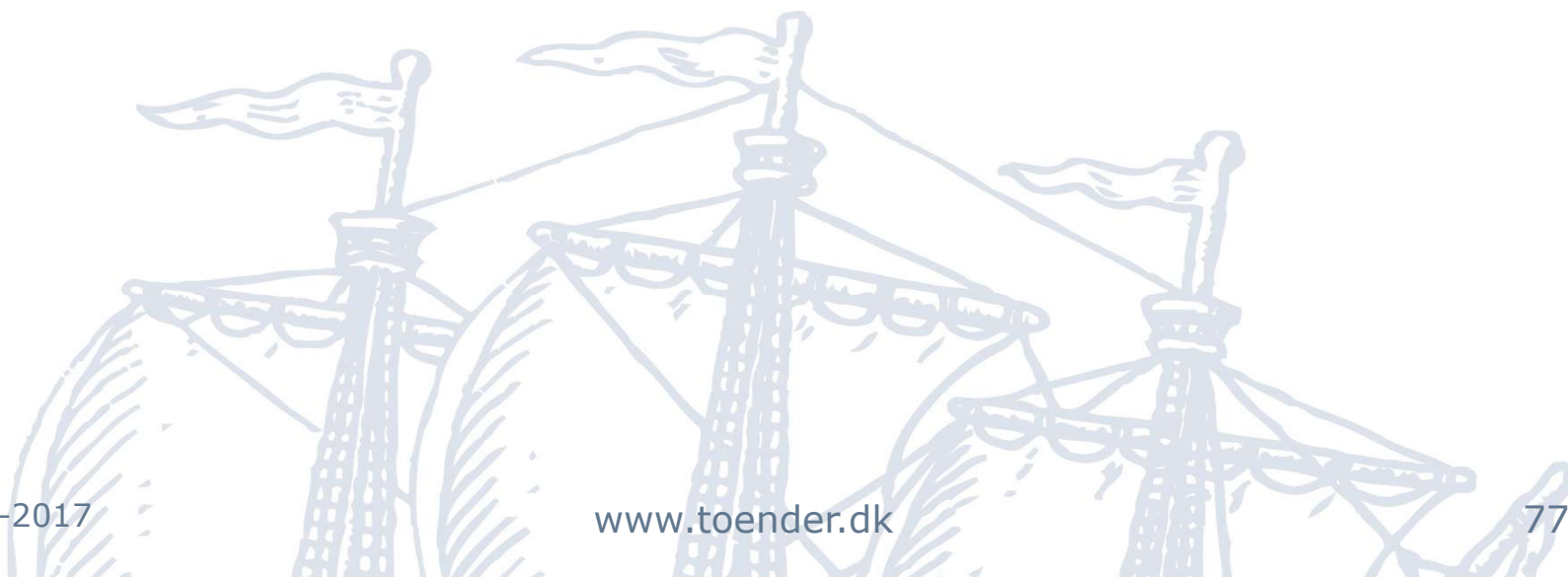
	2018	2019	2019	2021
BØRN- OG SKOLEUDVALGET				
Skoler				
Ny skole i Skærbæk	3.000	42.808	42.808	
Pulje til distriktsskoler og filialskoler 2017-2020	25.774			
Dagtilbud				
Pulje til renovering af legepladser - dagtilbud	400	400	400	400
I alt	29.174	43.208	43.208	400

Investeringsforslag som ikke er inde Økonomiudvalgets og fagudvalgenes prioritering

TØNDER KOMMUNE

- Samlet salg af Tønder Vandrehjem og Tønder Campingplads inkl. Autocamperplads
- Etablering af Kunstgræsbane i Toftlund

Investeringsoversigt

TØNDER KOMMUNE

Forslag fra fagudvalgene

07-09-2017

www.toender.dk

78

Investeringsoversigt – Økonomiudvalget

Puljen på 11,5 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2020	2021	Prioritet
ØKONOMIUDVALGET					
Ombyg. Samtalerum og toiletter Jobcenter	300				1
Opgradering af busstoppesteder	200	200	200	200	1
I alt	500	200	200	200	

Investeringsoversigt – Teknik og Miljøudvalget

Puljen på 11,5 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2020	2021	Prioritet
Teknik og Miljøudvalget					
Sideudvidelse af Åbenråvej, 6780	2.000	0	0	0	1
Cykelstier - del 2	3.500	3.500	3.500	3.500	1
Vidåslusen - korrosionsbeskyttelse	1.000	0	0	0	1
Pulje til asfaltering af grusveje	1.000	1.000	1.000	1.000	2
Asfaltering sti Skærbæk Frtidscenter	1.500	1.500	0	0	2
Rømødæmningen - autoværn, gabioner	6.000	6.000	5.000	5.000	2
Tønder - jernbanespor industri nord	0	0	0	3.000	2
Følgearbejder Kloakrenovering - del 2	400	400	400	400	2
Områdefornyelse i landdistrikterne	1.200	1.200	1.200	1.200	2
Revision af vandløbsregulativer	0	3.000	5.000	5.000	2
Mølledam Tømning for sediment	0	5.000	5.000	0	2
Klimatilpasning, natur og sikkerhed	400	800	600	0	2
Istandsættelse af ådiger - del 2	1.200	1.200	1.200	1.200	2
Naturindsats - del 2	100	100	100	100	2
Bynær skovrejsning	1.500	1.500	1.500	1.500	2
I alt	19.800	25.200	24.500	21.900	

Investeringsoversigt – Socialudvalget

Puljen på 11,5 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2020	2021	Prioritet
Socialudvalget					
Renovering af Vidåværkstedet	900				1
Renovering af Klosterparken	365				1
Etablering af ny afdeling på Rosenvænget (plus frikøb 0,775 mio.kr.)	2.800				1
Udskiftning af ABA-anlæg, Løgumgård		680			3
Etablering af sansehave på Løgumgård				2.000	3
I alt	4.065	680	0	2.000	

Investeringsoversigt – Sundhedsudvalget

Puljen på 11,5 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2020	2021	Prioritet
Sundhedsudvalget					
Renovering/indhold/udv. af plejecentre (serviceareal) (Ændring til ØK's forslag)	525	1.025	1.025	1.025	1
Sygeplejeklinik på Tønder Sygehus (Ændring til ØK's forslag)	100				1
Fisebelægning og udvendig belysning Guldagervej	275				1
Bygningsstandard plejecentre i Tønder by	225	15.000			1
I alt	1.125	16.025	1.025	1.025	

Investeringsoversigt – Kultur- og Fritidsudvalget

Pulje på 11,5 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2020	2021	Prioritet
Kultur- og Fritidsudvalget					
Renoveringsplan for svømmehaller		1.500	1.500	1.500	1
Kunstgræsbane i Tønder	2.500				1
Kunstgræsbane i Skærbæk	1.550				1
Vedligehold material i Toftlund Biograf	100	100	100	100	1
Magasin til Museum Sønderjylland	1.545	1.545			2
Magasin til Museum Sønderjylland - gavemoms	585	585			2
Færdiggørelse af Schweizerhalle		500			2
Pyloner - markedsføring af kulturarr.	383	383	383		2
Omlædningsrum v. Bankparken	800				3
Opgradering af go-kart bane i Skærbæk	303				3
Etablering og renovering af Klosterbadet				4.700	3
Udbygning af Agerskovhallen				700	3
I alt	7.766	4.613	1.983	7.000	

Investeringsoversigt – Børn- og Skoleudvalget

Puljen på 11,5 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2020	2021	Prioritet
Børn- og Skoleudvalget					
Brøns Børnehave - renovering af toiletrum	240				1
Daginstitution Spiren i Skærbæk	1.014				1
I alt	1.254	0	0	0	

Borgmesteren sætter rammerne

TØNDER KOMMUNE

	2018	2019	2020	2021	Samlet
Økonomiudvalg	500	200	200	200	1.100
- heraf prioritet 1	500	200	200	200	1.100
Teknik og Miljøudvalg	19.800	25.200	24.500	21.900	91.400
- heraf prioritet 1	6.500	3.500	3.500	3.500	17.000
Socialudvalg	4.065	680	0	2.000	6.745
- heraf prioritet 1	4.065	0	0	0	4.065
Sundhedsudvalg	1.125	16.025	1.025	1.025	19.200
- heraf prioritet 1	1.125	16.025	1.025	1.025	19.200
Kultur og fritidsudvalg	7.766	4.613	1.983	7.000	21.362
- heraf prioritet 1	4.150	1.600	1.600	1.600	8.950
Arbejdsmarkedsudvalg	0	0	0	0	0
Børn og skoleudvalg	1.254	0	0	0	1.254
- heraf prioritet 1	1.254	0	0	0	1.254
Anlægspulje til senere prioritering					
I alt	34.510	46.718	27.708	32.125	141.061

	2018	2019	2020	2021	Samlet
Prioritet 1	17.594	21.325	6.325	6.325	51.569
Prioritet 2	15.813	24.713	21.383	18.400	80.309
Prioritet 3	1.103	680	0	7.400	9.183
I alt	34.510	46.718	27.708	32.125	141.061
Fri anlægspulje	11.501	4.758	7.886	37.603	61.748

Politiske tilkendegivelser ved gruppeformænd

TØNDER KOMMUNE

- Venstre
- Socialdemokratiet
- Dansk Folkeparti
- Slesvigsk Parti
- Det Konservative Folkeparti
- Liberal Alliance
- Enhedslisten
- Alternativet

Drøftelser i politiske grupper

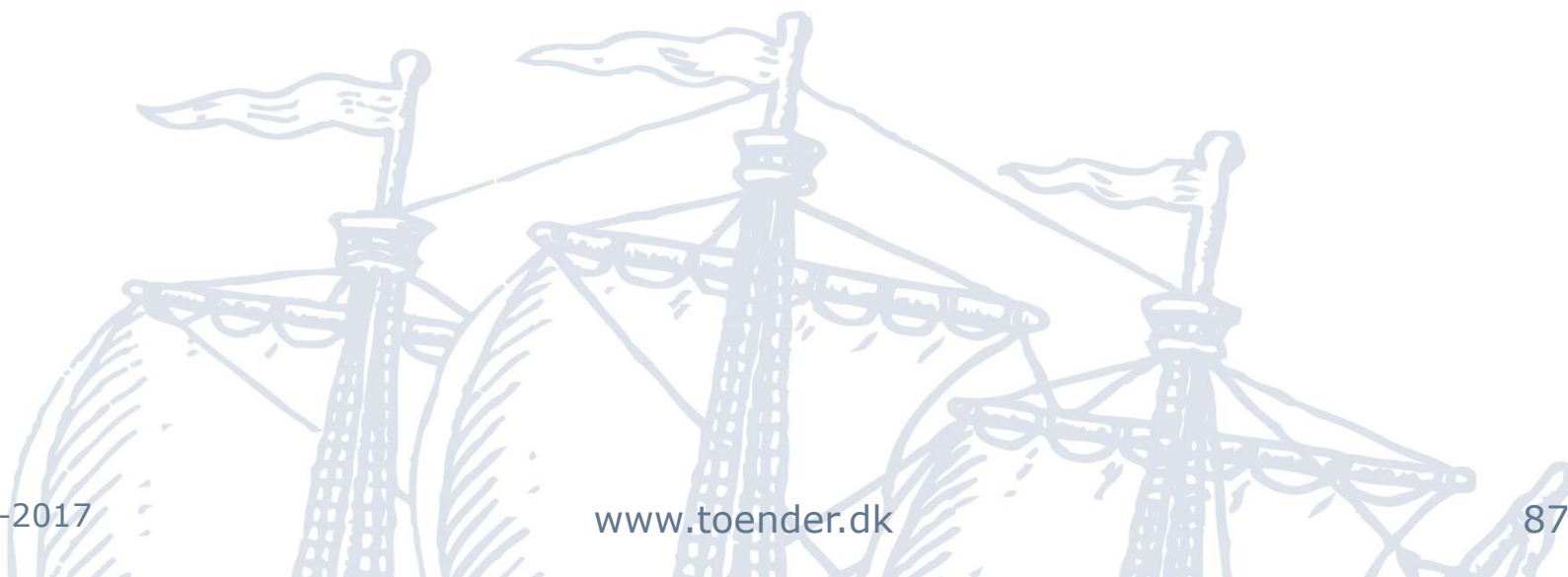

TØNDER KOMMUNE

07-09-2017

www.toender.dk

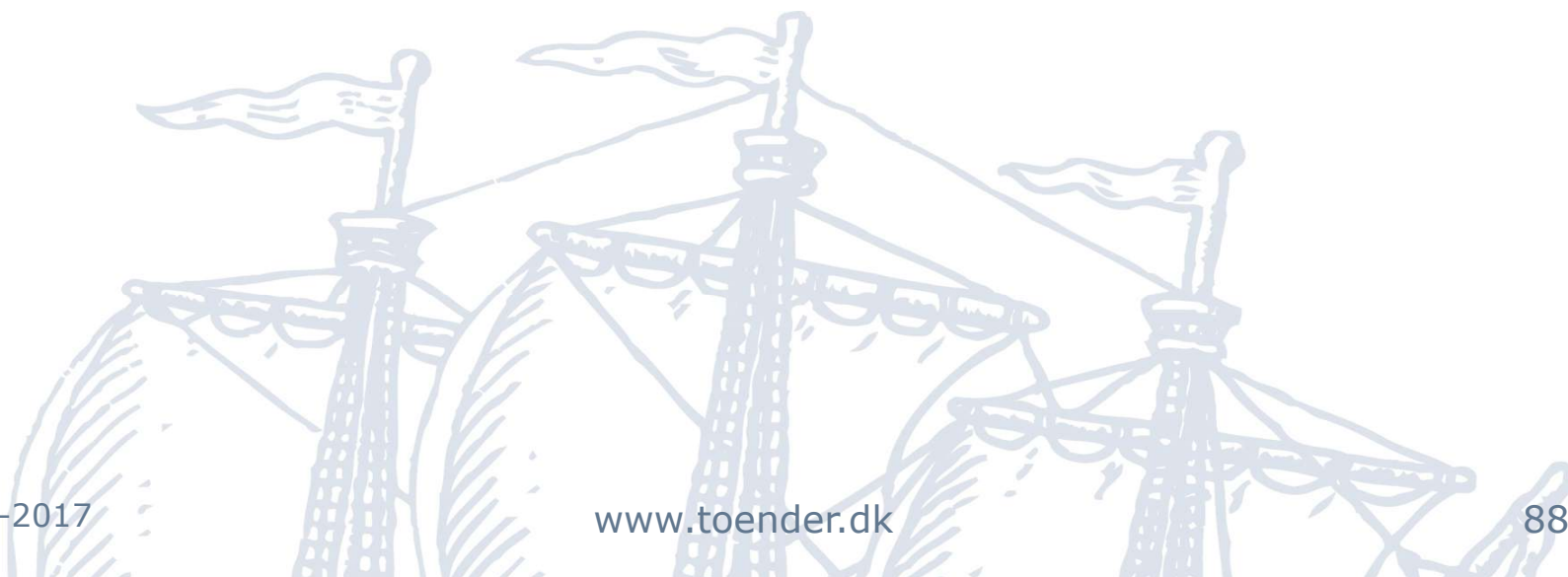
87

Opsamling på anlæg i plenum - konklusion ved borgmesteren

TØNDER KOMMUNE

07-09-2017

www.toender.dk

88

Borgmesteren - afslutning

TØNDER KOMMUNE

07-09-2017

www.toender.dk

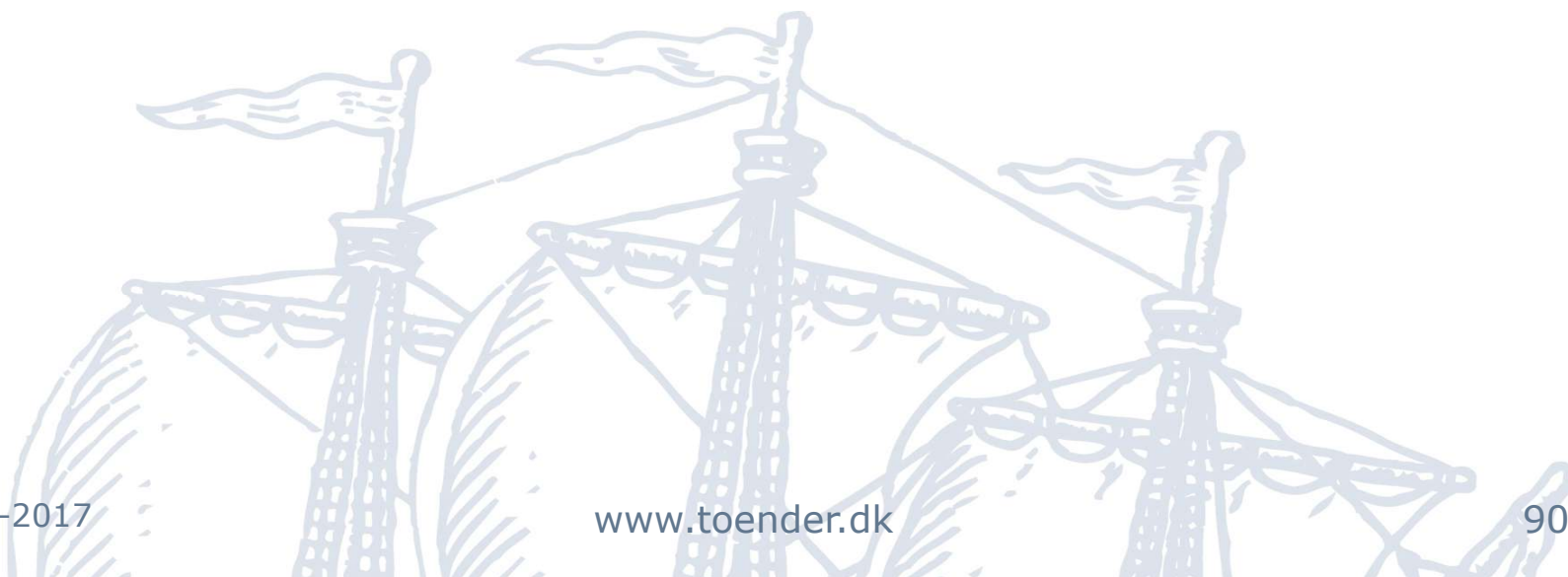
89

Øvrige plancher

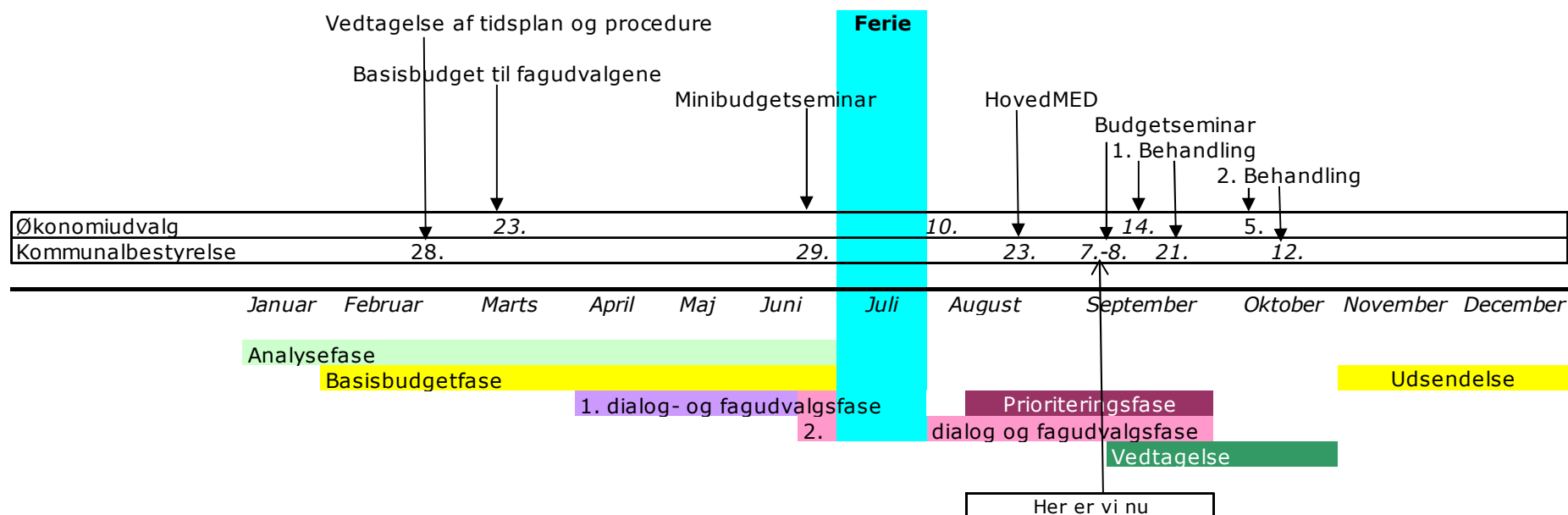
TØNDER KOMMUNE

Tidsplan

TØNDER KOMMUNE

Høringsfase

TØNDER KOMMUNE

- **28. august 2017** – Materiale (grundlag for de politiske drøftelser på budgetseminaret) udsendes elektronisk til FagMED, HMU, øvrige høringsberettigede og Kommunalbestyrelsen
- **5. september 2017** – Frist for aflevering af kommentarer
- **22. september 2017** – Forslag til budget 2018-2021 sendes til høring hos de berettigede (HMU, ældre, handicap og folkeoplysning)
- **27. september 2017** – Ændringsforslag sendes til høring hos de berettigede
- **3. oktober 2017** – Sidste frist for høringssvar fra de berettigede.

Reduktion af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Økonomiudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Erhverv	7,111	-0,036	-0,036	-0,036	-0,036
2	Administration	279,588	-1,398	-1,398	-1,398	-1,398
3	Befordring	35,607	-0,178	-0,178	-0,178	-0,178
4	Central rengøring	22,359	-0,112	-0,112	-0,112	-0,112
I alt 0,5 % af servicerammen		344,665	-1,724	-1,724	-1,724	-1,724

Teknik- og Miljøudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Drift af Vej, Park og arealer	24,500	-0,245	-0,245	-0,245	-0,245
2	Bygningsvedligeholdelse	13,082	-0,236	-0,236	-0,236	-0,236
3	Opgaver hos Arkil i Miljø og Natur	0,982	-0,010	-0,010	-0,010	-0,010
4	Det Fremskudte Dige/Vidåslusen	0,914	-0,049	-0,049	-0,049	-0,049
5	Bekæmpelse af kæmpebjørneklo	0,040	-0,010	-0,010	-0,010	-0,010
I alt 0,5 % af servicerammen		39,518	-0,550	-0,550	-0,550	-0,550

Reduktion af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Socialudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Rehabiliterende indsats, hjemmestøtte	24,738	-0,862	-0,862	-0,862	-0,862
I alt 0,5 % af servicerammen		24,738	-0,862	-0,862	-0,862	-0,862

Sundhedsudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Motiverende samtaler på plejecentre	136,417	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
2	Motiverende samtaler fra sygeplejen	53,405	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
3	Aktivitetsbudget på plejecentre	111,800	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
4	Plejevederlag	2,417	-0,060	-0,060	-0,060	-0,060
5	Patientrettet forebyggelse til kronisk syge	4,195	-0,130	-0,130	-0,130	-0,130
I alt 0,5 % af servicerammen		308,234	-1,090	-1,090	-1,090	-1,090

Sundhedsudvalget peger på den i budgetforlig 2017 afsatte pulje til kvalitetsløft på plejehjemmene på 0,700 mio. kr. med hensyn til den resterende reduktion.

Reduktion af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Kultur- og Fritidsudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig	0,262	-0,050	-0,050	-0,050	-0,050
2	Grundtilskud til haller	4,479	-0,040	-0,040	-0,040	-0,040
3	Prioritesgæld vedr. idrætshaller	3,288	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
4	Udenomsarealer	4,124	-0,025	-0,025	-0,025	-0,025
5	Landdistriktsudvalget	1,381	-0,070	-0,070	-0,070	-0,070
I alt 0,5 % af servicerammen		13,534	-0,285	-0,285	-0,285	-0,285

Arbejdsmarkedsudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Reduktion ved færre lægeerklæringer	2,895	-0,087	-0,087	-0,087	-0,087
I alt 0,5 % af servicerammen		2,895	-0,087	-0,087	-0,087	-0,087

Reduktion af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Børn- og Skoleudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2018	2018	2019	2020	2021
1	Reg. af pulje til fleksible åbningstider i SFO	0,634	-0,134	-0,134	-0,134	-0,134
2	Øget forældrebetaling i SFO	0,000	-1,400	-1,400	-1,400	-1,400
3	Uddannelse - generel rammebesparelse	335,600	-0,350	-0,350	-0,350	-0,350
4	Takstfastsættelse på dagtilbudsområdet	0,000	1,485	1,485	1,485	1,485
5	Demografipulje	6,607	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
6	Børn og Unge - foranstaltninger	114,155	-0,571	-0,571	-0,571	-0,571
7	PPR - rammebesparelse	8,618	-0,070	-0,070	-0,070	-0,070
I alt 0,5 % af servicerammen		465,614	-3,040	-3,040	-3,040	-3,040